

Forslag

til

Lov om bestyrelsen af de offentlige veje.

Fremsat den 14. november 1956 af *ministeren for offentlige arbejder*.

Kapitel I.

Vejenes inddeling og vejmyndighederne.

§ 1.

Ved offentlige veje forstås i denne lov de veje, gader, broer eller pladser, der er optaget på det i lovens § 8 omhandlede vejregister.

§ 2.

Under „købstæder“ henregnes i denne lov også handelspladser og flækker.

§ 3.

Stk. 1. De offentlige veje inddeles i hovedlandeveje, landeveje og biveje.

Stk. 2. a) Hovedlandevejene er de veje, der betjener landets fjertrafik.

b) Landeveje af 1. klasse er de veje, der uden at være hovedlandeveje betjener den gennemgående trafik mellem købstæder indbyrdes eller mellem disse og hovedlandevejene, samt veje, der kan ligestilles hermed.

c) Landeveje af 2. klasse er de veje, der fortrinsvis betjener oplandstrafikken til købstæder, samt veje, der kan ligestilles hermed.

d) Som landeveje af 3. klasse kan optages sådanne biveje, der uden at kunne henregnes til de under a—c omhandlede veje, har væsentlig færdselsmæssig betydning for et større område uden for den kommune, i hvilken de forløber.

e) Biveje af 1. klasse er de for lokaltrafikken mest betydende veje.

f) Biveje af 2. klasse er de øvrige offentlige veje.

§ 4.

Ved vejbestyrelsen for en offentlig vej forstås den kommunale myndighed, under

hvis administration den pågældende vej henhører.

§ 5.

Stk. 1. Der nedsættes et vejnævn med 15 medlemmer til at udøve de dette ved nærværende lov og lov nr. 00 af om tilskud til de offentlige veje tillagte beføjelser.

Stk. 2. Vejnævnet består af 2 af ministeren for offentlige arbejder udnævnte medlemmer, hvoraf den ene skal være nævnets formand, og 13 andre medlemmer, hvoraf

1 udpeges af finansministeriet,

1 af indenrigsministeriet,

1 af boligministeriet,

2 af amtsrådsforeningen,

2 af de samvirkende sognerådsforeninger,

2 af foreningen „bymæssige kommuner“,

2 af købstadsforeningen,

1 af Københavns magistrat og

1 af den eller de organisationer af motor-kørende, som ministeren for offentlige arbejder godkender dertil.

Stk. 3. Vejnævnet skal på begæring af ministeren afgive udtalelser i sager, som denne forelægger nævnet, ligesom nævnet for ministeren kan forelægge spørgsmål af betydning for vejvæsenet.

Stk. 4. For samtlige medlemmer udpeges suppleanter. Vederlag for formanden og medlemmerne fastsættes ved finansloven. Udgifterne hertil og til medhjælp for nævnet samt dettes udgifter til rejser m. v. afholdes af den i lov nr. af om tilskud til de offentlige veje omhandlede vejfond.

§ 6.

Stk. 1. Hovedlandevejene og landevejene henhører under amtsrådenes bestyrelse, i

F. t. l. om bestyrelsen af de offentlige veje.

købstæderne og Frederiksberg kommune under kommunalbestyrelsernes og i Københavns kommune under magistratens bestyrelse. For så vidt strækninger af hovedlandeveje eller landeveje inden for byernes område hidtil har henhørt under et amtsråds administration, bestyres de fortsat af amtsrådet, jfr. dog § 9.

Stk. 2. Bivejene henhører i de til amtsråds kredsene hørende kommuner, i købstæderne og i Frederiksberg kommune under de pågældende kommunalbestyrelser bestyrelse og i København under magistratens.

§ 7.

Ministeren for offentlige arbejder bestemmer snarest efter lovens ikrafttræden efter forhandling med de respektive kommunale myndigheder og efter indhentet erklæring fra vejnævnet, hvilke veje der skal henregnes til hovedlandeveje og landeveje af 1. og 2. klasse.

§ 8.

Ministeren for offentlige arbejder udfærdiger et vejregister over samtlige offentlige veje. Der optages i Statstidende en meddelelse om vejregisterets udfærdigelse samt om de ændringer i dette, som foretages i medfør af nærværende lov.

§ 9.

Stk. 1. Ministeren for offentlige arbejder kan efter forhandling med de respektive kommunale myndigheder og efter indhentet erklæring fra vejnævnet foretage forandring i klassificeringen af de i vejregisteret opførte veje, bestemme, at bestyrelsen af hovedlandeveje og landeveje overgår fra en kommunal myndighed til en anden, samt i vejregisteret optage nyanlagte veje som hovedlandeveje eller landeveje.

Stk. 2. En bivej kan kun optages som landevej af 3. klasse, når den er udbygget og vedligeholdet i en efter sin færdsel på tidspunktet for optagelsen tilfredsstillende stand, eller når der inden lovens ikrafttræden måtte være afsluttet overenskomst eller indgået anden aftale mellem amtsrådet og vedkommende kommune om hel eller delvis overtagelse eller administration af vejen.

§ 10.

Ministeren for offentlige arbejder kan efter

forhandling med vedkommende vejbestyrelse bestemme, at adgangsveje og forpladser til jernbanestationer, lufthavne og færgesteder under hensyn til de pågældende anlægs eller steders færdselsmæssige betydning skal henføres til en af de i § 3 nævnte arter af veje og derefter overtages af den pågældende kommune. For overtagelsen gælder tilsvarende regler som i § 13.

§ 11.

Nedlæggelse af de i vejregisteret opførte hovedlandeveje og landeveje som offentlige foretages af ministeren for offentlige arbejder efter indstilling af vedkommende vejbestyrelse, jfr. § 20.

§ 12.

Stk. 1. Over de i vejregisteret optagne vejes arealer kan hævd ikke vindes.

Stk. 2. Det offentlige ejendomsret til ny-erhvervede vejarealer vil være at sikre ved disses udskillelse i matriklen.

Stk. 3. Det påhviler vejbestyrelserne inden udløbet af en frist på 20 år efter nærværende lovs ikrafttræden at drage omsorg for, at samtlige hovedlandeveje og landeveje udskilles i matriklen som offentlige vejarealer, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Tilsvarende udskillelse af biveje vil lejlighedsvis være at foretage efter regler, der fastsættes efter forhandling mellem ministeren for offentlige arbejder og landbrugsministeren.

Stk. 4. Såfremt en vej, der har henligget som privat, optages som offentlig, vil vejens grænser være at fastslå og vejarealet at udskille i matriklen. Nedlægges en vej som offentlig, er vejbestyrelsen ligeledes pligtig at foranledige fornøden ændring i matriklen foretaget.

§ 13.

Stk. 1. For så vidt administrationen af en offentlig vej i henhold til bestemmelserne i §§ 7 og 9 overgår til en anden kommunes bestyrelse, fastsættes de økonomiske vilkår for overgangen i mangel af mindelig overenskomst af vejnævnet.

Stk. 2. I de i § 9, stk. 2, omhandlede tilfælde træffes der herunder bestemmelse om, i hvilken udstrækning sognekommunen skal refundere amtskommunens egenudgift ved vejens fremtidige vedligeholdelse.

§ 14.

Stk. 1. Inden for hver amtsrådsreds foranlediger amtsrådet, at hver enkelt til amtsråds kredsen hørende kommunalbestyrelse udarbejder en fortegnelse over de veje, der fremtidig skal være sognekommunale biveje af 1. og 2. klasse. På denne fortegnelse skal opføres samtlige hidtil offentlige veje, der ikke af ministeren for offentlige arbejder er henført under hovedlandevejenes eller landevejenes klasse. På fortegnelsen kan desuden optages:

- 1) veje, hvortil almenheden har færdselsret, der hviler på andet grundlag end vedtægt eller deklaration,
- 2) veje, der har været til brug for flere særskilt matrikulerede og i særligt eje værende ejendomme, jfr. herved § 26,
- 3) veje, hvortil arealer erhverves ved frivillig overenskomst eller efter forudgående ekspropriation, jfr. herved § 23.

Stk. 2. Fortegnelsen fremlægges efter forudgående bekendtgørelse på den på ethvert sted brugelige måde til almindeligt eftersyn i 4 uger i den pågældende og de tilgrænsende kommuner; ved fremlæggelsen oplyses det tillige, om kommunalbestyrelsen har besluttet at nedlægge nogen vejstrækning, der hidtil har været offentlig. Efter fremlæggelsesfristens udløb indsendes fortegnelsen til amtsrådet, ledsaget såvel af de bemærkninger, der fra beboernes side måtte være fremkommet, som af de pågældende kommunalråds erklæringer. Amtsrådet bestemmer herefter, dels hvilke veje der fremtidig skal være biveje, dels hvilke veje der herefter skal nedlægges som biveje, og udfærdiger over førstnævnte veje en fortegnelse, som tilstilles ministeren til optagelse i vejregisteret. Efter at meddelelse herom er sket i overensstemmelse med reglerne i § 8, tilstiller ministeren de respektive vejmyndigheder udskrift af vejregisteret.

Stk. 3. Hvert femte år i december måned foretages på tilsvarende måde en revision af bivejsfortegnelserne, dog at fremlæggelse i de tilgrænsende kommuner kun er nødvendig, når biveje foreslås nedlagt som offentlige.

Stk. 4. I det tidsrum, i hvilket de i henhold til foranstående udfærdigede fortegnelser over biveje er gældende, kan en vej eller strækning heraf ikke optages eller

nedlægges som bivej, medmindre kommunalbestyrelsen og amtsrådet derom er enige, eller optagelsen eller nedlæggelsen sker i medfør af den ministeren ved § 9 eller den vedkommende vejbestyrelses eller besigtigelses- og ekspropriationskommission ved § 20, stk. 3, givne beføjelse. Ændringer i bivejsfortegnelsen tilstilles snarest ministeren til optagelse i vejregisteret.

§ 15.

Stk. 1. Enhver lodsejer, over hvis ejendom der fører en almen vej, der ikke er optaget på vejregisteret, og hvor almenhedens færdselsret ikke hviler på vedtægt eller deklaration, er berettiget til over for kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor vejen er beliggende, at fremsætte begæring om vejens nedlæggelse eller omlægning, for så vidt angår den over hans ejendom førende strækning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen udfærdiger herefter med præklusiv virkning ved bekendtgørelse i Statstidende og i de på egen mest udbredte lokale dagblade indkaldelse med 14 dages varsel til en åstedsforretning vedrørende vejens eventuelle nedlæggelse eller omlægning. Med samme varsel indkaldes ved anbefalet brev ejerne og brugerne af de ejendomme, der efter kommunalbestyrelsens skøn har interesse i vejen.

Stk. 3. Ved åstedsforretningen gives der de fremmødte ejere og brugere lejlighed til at udtale sig, og kommunalbestyrelsen afsiger derefter sin kendelse, der kan gå ud på, at vejen opretholdes som privat, eller at den vil være at omlægge eller at nedlægge helt eller delvis. I førstnævnte tilfælde træffes tillige bestemmelse om, hvem der fremtidig skal have færdselsret til vejen. Ved kendelsen foretages endvidere fordeling mellem de interesserede lodsejere af udgifterne ved sagens behandling. Om kendelsen optages bekendtgørelse i de i stk. 2 omhandlede dagblade.

Stk. 4. Inden 30 dage efter, at offentlig bekendtgørelse i medfør af stk. 3 har fundet sted, kan kommunalbestyrelsens kendelse indankes for en landvæsenskommission.

Stk. 5. Fører vejen gennem flere kommuner, vil den i stk. 1 omhandlede begæring være at fremsætte over for kommunalbestyrelserne i samtlige de kommuner, hvor vejen er beliggende. I tilfælde af uenighed mellem

de pågældende kommunalbestyrelser om sagens afgørelse afsiges kendelsen af en landvæsenskommission.

Stk. 6. Afgørelser, der træffes af en landvæsenskommission i henhold til stk. 4 og 5, kan ikke indbringes for en overlandvæsenskommission.

Stk. 7. De beløb, der i medfør af stk. 3 er pålignet de enkelte ejendomme, kan indrives ved udpantning i disse med fortrinnet som for kommunale ejendomsskatter.

§ 16.

Kommunalbestyrelserne i købstæderne og Frederiksberg kommune samt Københavns magistrat affatter en fortegnelse over de veje, der fremtidig skal være købstadkommunale biveje af 1. og 2. klasse. Fortegnelsen tilstilles ministeren for offentlige arbejder til optagelse i vejregisteret. Efter at bekendtgørelse herom er sket i overensstemmelse med reglerne i lovens § 8, tilstiller ministeren de respektive vejbestyrelser udskrift af vejregisteret. Ændring i fortegnelsen tilstilles snarest ministeren til optagelse i vejregisteret.

§ 17.

Stk. 1. Det påhviler amtsrådene, byrådene, Københavns magistrat samt Frederiksberg kommunalbestyrelse at administrere de under deres bestyrelse værende hovedlandeveje og landeveje og holde disse i en efter trafikens art og størrelse forsvarlig stand.

Stk. 2. Ministeren for offentlige arbejder fører tilsyn med, at vejbestyrelserne opfylder deres forpligtelser med hensyn til vedligeholdelsen af hovedlandevejene og landevejene, og kan pålægge en vejbestyrelse at afhjælpe forefundne mangler inden en af ministeren fastsat frist. Overskrides denne, kan ministeren lade det forsømte arbejde udføre for vedkommende vejbestyrelses regning.

Stk. 3. Vejbestyrelsen bestemmer, dels hvilke arbejder der skal foretages på hovedlandevejene og landevejene, dels med ministerens samtykke hvilke nye hovedlandeveje og landeveje der skal anlægges, og i hvilket omfang disse skal forbeholdes visse færdselsarter.

Stk. 4. Ministeren kan dog, såfremt vejbestyrelsen ikke træffer de fornødne foran-

staltninger, med vejnævnets tilslutning pålægge vejbestyrelsen at udføre sådanne anlægsarbejder på bestående hovedlandeveje og landeveje, som han måtte finde påtrængende nødvendige, samt pålægge vejbestyrelsen at anlægge nye hovedlandeveje eller landeveje i det omfang, dette skønnes påtrængende nødvendigt. Ministeren kan ligeledes give sådant pålæg med hensyn til anlæg, som omfattes af internationale forpligtelser, som den danske stat måtte påtage sig. Såfremt et pålæg ikke efterkommes inden en af ministeren efter forhandling med vejnævnet fastsat frist, kan ministeren lade det pågældende arbejde udføre for vedkommende vejbestyrelses regning.

Stk. 5. Projekter til anlæg af nye hovedlandeveje og landeveje samt til ombygning eller udvidelse af bestående hovedlandeveje eller landeveje skal, forinden arbejdet påbegyndes, godkendes af ministeren for så vidt angår linieføring, længde- og tværprofil samt udformningen af og oversigtsforholdene ved indmundinger af offentlige og private veje, for hovedlandevejenes vedkommende tillige for så vidt angår kørebanelægning og øvrige udstyr.

Stk. 6. Udgifterne ved de i nærværende paragraf omhandlede foranstaltninger afholdes af vedkommende vejbestyrelse, der tillige afholder udgifterne ved den fremtidige vedligeholdelse af de pågældende anlæg, jfr. dog § 13 og stk. 7 i nærværende paragraf.

Stk. 7. Udførelse af nye fortovsanlæg, ændring af bestående fortove samt tilvejebringelse eller ændring af kantbegrænsning for fortove langs de af amtsrådene bestyrede hovedlandeveje og landeveje gennem byer og bebyggelser sker efter forhandling mellem amtsrådet og vedkommende kommunalbestyrelse. Amtsrådet kan derefter bestemme, at udgifterne til tilvejebringelse af tidsvarende belægning af og kantbegrænsning for sådanne fortove helt eller delvis skal afholdes af de tilstødende grundes ejere, overensstemmende med reglerne i kommunens vejvedtægt om påligning af bidrag til istandsættelse af overtagne eller nye veje m. m. Findes der ikke vejvedtægt for området, kan amtsrådet bestemme, at de pågældende udgifter helt eller delvis skal afholdes af vedkommende by- eller sognekommune.

Stk. 8. For så vidt ministeren gør brug af de ham ved stykke 4 hjemlede beføjelser, ydes der vejbestyrelsen tilskud af vejfonden.

§ 18.

Stk. 1. Det påhviler kommunalbestyrelserne i de til amtsråds kredsene hørende kommuner at administrere de i disse kommuner værende biveje og holde dem i en efter trafikens art og størrelse forsvarlig stand.

Stk. 2. Amtsrådet fører tilsyn med, at kommunalbestyrelserne opfylder deres forpligtelser med hensyn til vedligeholdelsen af bivejene, og kan pålægge en kommunalbestyrelse at afhjælpe forefundne mangler inden en af amtsrådet fastsat frist. Overskrides denne, kan amtsrådet lade det forsømte arbejde udføre for vedkommende sognekommunes regning.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen bestemmer, dels hvilke arbejder der skal foretages på bivejene, dels med amtsrådets samtykke, hvilke nye biveje der skal anlægges, og i hvilket omfang disse skal forbeholdes visse færdselsarter.

Stk. 4. Projekter til anlæg af nye sognekommunale biveje samt til ombygning eller udvidelse af bestående biveje skal, forinden arbejdet påbegyndes, godkendes af amtsrådet, for så vidt angår linieføring, længde og tværprofil samt udformningen af og oversigtsforholdene ved indmundingen af offentlige og private veje.

Stk. 5. Ministeren for offentlige arbejder kan efter indstilling fra vedkommende amtsråd og med vejnævnets tilslutning pålægge en kommunalbestyrelse at udføre sådanne anlægsarbejder, som måtte findes påtrængende nødvendige, samt pålægge en kommunalbestyrelse at anlægge en ny bivej, for så vidt det skønnes påtrængende nødvendigt. Såfremt et sådant pålæg ikke efterkommes inden en af ministeren efter forhandling med vejnævnet fastsat frist, kan ministeren lade arbejdet udføre for vedkommende kommunes regning.

Stk. 6. Udgifterne til de i nærværende paragraf omhandlede foranstaltninger afholdes af vedkommende kommunalbestyrelse, der tillige afholder udgifterne ved den fremtidige vedligeholdelse af de pågældende anlæg.

Stk. 7. Projekter til de i stk. 5 omhand-

lede arbejder skal med amtsrådets erklæring indsendes til ministerens godkendelse forinden arbejdets påbegyndelse. De pågældende arbejder udføres ved amtsvejevæsenets foranstaltning eller under dettes direkte tilsyn.

Stk. 8. For så vidt ministeren gør brug af de ham i medfør af stk. 5 tillagte beføjelser, ydes der kommunalbestyrelsen tilskud af vejfonden.

§ 19.

Stk. 1. Det påhviler byrådene, Københavns magistrat og Frederiksberg kommunalbestyrelse at administrere de i de pågældende kommuner værende biveje og holde disse i en efter trafikens art og størrelse forsvarlig stand.

Stk. 2. Udgifterne ved de i nærværende paragraf omhandlede foranstaltninger afholdes af vedkommende kommunalbestyrelse, der tillige afholder udgifterne ved den fremtidige vedligeholdelse af de pågældende anlæg.

§ 20.

Stk. 1. Samtidig med, at meddelelse i henhold til § 8 optages i Statstidende om nedlæggelse uden for Københavns kommune af en i vejregisteret optagen bivej eller af en hovedlandevej eller landevej, der ikke opretholdes som bivej, vil der ved vejbestyrelsens foranstaltning ved anbefalet brev være at give de tilgrænsende lodsejere samt andre lodsejere, der efter vejbestyrelsens opfattelse kan have interesse i vejens opretholdelse som privat, underretning om nedlæggelsen. Såfremt nogen lodsejer inden 6 måneder efter dette tidspunkt fremsætter påstand om, at vejen eller nogen del af denne er af vigtighed for hans ejendom, og dette godkendes af vejbestyrelsen — for sognekommunale bivejes vedkommende dog af amtsrådet — eller i mangel af sådan godkendelse godtgøres ved kendelse af en på klagerens foranledning nedsat landvæsenskommission, opretholdes vejen som privat, idet det samtidig fastslås, hvilke ejendomme der har ret til færdsel ad pågældende vej. Begæring om nedsættelse af landvæsenskommissionen skal være indgivet inden 1 måned efter, at vejbestyrelsens (amtsrådets) beslutning er meddelt klageren. Om færdselsretten sker tinglysning ved vejbestyrelsens foranstaltning og på dennes bekostning.

Stk. 2. Såfremt der ikke inden den i stk. 1 angivne frist fremsættes anmodning om vejens opretholdelse som privat vej for bestemte ejendomme, skal det til vejen hørende jordareal, uanset fra hvilke ejendomme det er erhvervet, delt efter vejens midtlinie, tilbydes de tilgrænsende lodsejere for beløb, der i mangel af overenskomst fastsættes ved vurdering af den i § 27, stk. 2, omhandlede taksationskommission, hvis herom truffe afgørelse ikke kan indbringes for overtaksationskommissionen. Såfremt de tilgrænsende lodsejere ikke ønsker at overtage arealerne for det således fastsatte beløb, kan vejbestyrelsen frit råde over arealerne.

Stk. 3. Ved vejforlægninger kan dog vejbestyrelsen straks gå frem efter reglerne i stk. 2, for så vidt angår mindre, aflagte vejarealer, der ikke kan have færdselsmæssig betydning for vedkommende lodsejere. Foretages vejforlægninger i forbindelse med ekspropriationer i henhold til forordningen af 5. marts 1845, kan vedkommende besigtigelses- og ekspropriationskommission bestemme, hvorledes der skal forholdes med de aflagte vejarealer.

Stk. 4. Foranstående regler finder anvendelse uanset modstående bestemmelser i bygningsvedtægter og -reglementer.

§ 21.

Stk. 1. Ministeren for offentlige arbejder udarbejder efter forhandling med de pågældende vejbestyrelser en vejplan for hele landet, omfattende samtlige hovedlandeveje og landeveje samt sådanne biveje, som må anses for at være af særlig betydning for den gennemgående færdsel. Forinden en sognekommunal bivej optages på vejplanen, skal sagen forelægges for vedkommende amtsråd. Opnås der ikke enighed mellem ministeren og et amtsråd om optagelsen af en sognekommunal bivej på vejplanen, skal sagen forelægges for vejnævnet, inden ministeren træffer den endelige afgørelse.

Stk. 2. Ministeren kan kræve udarbejdet forslag til og overslag over de arbejder, der efterhånden skal udføres på de af vejplanen omfattede veje, herunder anlæg og større forlægninger af veje, ændringer af længde- og tværprofiler samt forbedringer af oversigtsforhold og lignende. Såfremt der ikke opnås enighed mellem ministeren og

vejbestyrelsen om, hvad de pågældende forslag og overslag skal omfatte, skal sagen forelægges for vejnævnet, inden ministeren træffer den endelige afgørelse.

Stk. 3. Ministeren udfærdiger almindelige regler for vejens linieføring samt længde- og tværprofiler m. v. til vejledning ved anlæg, udvidelse og ombygning af offentlige veje.

§ 22.

Ministeren for offentlige arbejder har den øverste administrative myndighed vedrørende landets vejvæsen, herunder afgørelsen af alle klager over og meningsforskelligheder mellem de kommunale myndigheder, medmindre afgørelsen ved lov er henlagt til andre myndigheder.

Kapitel II.

Ekspropriation og taksation.

§ 23.

Stk. 1. I overensstemmelse med de i det følgende indeholdte regler kan arealer m. v., herunder rettigheder over disse, midlertidigt eller varigt kræves afstået eller pålagt rådighedsindskrænkninger i det omfang, det må anses for nødvendigt til anlæg eller udvidelse af offentlige veje med tilbehør, herunder parkeringspladser, vigepladser, rasteplasser, materialpladser og lignende, til sikring af oversigt over vejkryds eller vejsving, til beskyttelse af offentlig vej, til retablering af de ved vejanlæg afbrudte forbindelser, til anlæg af beplantninger ved vejene samt til gennemførelse af de i denne lov i øvrigt omhandlede foranstaltninger. Efter samme regler vil ekspropriation tillige kunne kræves af vedkommende vejbestyrelse til anlæg eller udvidelse af private veje i de i kapitel III omhandlede tilfælde.

Stk. 2. Midlertidig eller varig arealerhvervelse ved ekspropriation kan endvidere foretages til udlægning af fyld eller fyldtagning samt i øvrigt til fremskaffelse af vejmaterialer. Når vejbestyrelsen ikke længere finder anvendelse for de til udlægning af fyld eller fremskaffelse af vejmaterialer eksproprierede arealer, skal disse tilbydes ejerne af de ejendomme, fra hvilke arealerne er eksproprieret, eller hvis disse er udstykket, de tilgrænsende lodsejere, for beløb, der fastsættes efter overenskomst eller efter vurdering af den i § 27, stk. 2, omhandlede

taksationskommission, hvis afgørelse i det her omhandlede tilfælde ikke kan indbringes for overtaksationskommissionen.

Stk. 3. De ved en ny vejlinie afskårne arealer bør søges magelagt i det omfang, de ikke ønskes anvendt til noget af de i stk. 1 angivne formål. Kan magelæg ikke tilvejebringes, vil afskårne arealer kunne eksproprieres, for så vidt bekostningen ved at tilvejebringe adgang til disse efter taksationsmyndighedernes skøn ikke findes at stå i rimeligt forhold til arealernes værdi. Tinglysning af adkomst på afskårne, eksproprierede arealer, der er blevet særskilt matrikuleret, kan, hvad enten sådanne arealer er overtaget af det offentlige eller i forbindelse med ekspropriationen overdraget til private lodsejere, ske på grundlag af en af landbrugsministeriet til dommeren fremsendt fortegnelse med genpart.

§ 24.

Stk. 1. Enhver grundejer er pligtig at tåle, at de opmålinger, nivellementer og andre tekniske forarbejder og undersøgelser, der er fornødne i anledning af et i denne lov omhandlet anlæg, udføres på hans grund. De i dette øjemed anbragte mærker må ikke egenmægtigt borttages eller beskadiges.

Stk. 2. Dog skal der enten mindst 8 dage forud udgå bekendtgørelse i de på egnen mest udbredte dagblade eller forud gives den pågældende særlig underretning om, at sådanne arbejder eller undersøgelser agtes foretaget, hvorhos al derved forvoldt skade bliver at erstatte. I mangel af mindelig overenskomst om erstatningens størrelse fastsættes denne efter reglerne i §§ 26—30.

§ 25.

Stk. 1. En i henhold til § 23 vedtagen ekspropriationsbeslutning er ikke bindende for en ejer eller bruger, forinden vejbestyrelsen har ladet afholde en åstedsforretning vedrørende den pågældende ejendom. Til åstedsforretningen vil ejeren og så vidt muligt de brugere, hvis rettigheder berøres, være at indkalde med mindst 8 dages forudgående varsel. Ved åstedsforretningen gøres den eller de fremmødte ejere og brugere bekendt med den tagne ekspropriationsbeslutning og med dennes nærmere omfang. Over det ved forretningen passerede føres en protokol.

Stk. 2. Beslutninger om ekspropriation i henhold til § 23 kan af vedkommende inden 30 dage efter åstedsforretningens dato indankes for ministeren for offentlige arbejder, medmindre beslutningen er taget af et sogneråd, i hvilket tilfælde den inden samme frist kan indankes for amtsrådet. Den pågældende fritages dog ikke ved sådan klage for foreløbig at efterkomme den vedtagne beslutning.

Stk. 3. Såfremt der ikke inden 1 år efter åstedsforretningens afholdelse er opnået forlig om erstatningens størrelse eller begæret taksation, kan ekspropriationsbeslutningen ikke fremmes uden ny åstedsforretning. Er ekspropriationsbeslutningen i henhold til stk. 2 indanket for ministeren eller amtsrådet, beregnes fristen for afholdelse af ny åstedsforretning fra den dag, da ministerens eller amtsrådets afgørelse er meddelt klageren.

§ 26.

Stk. 1. Erstatningen i anledning af gennemførelsen af de i § 23 omhandlede foranstaltninger fastsættes efter lovgivningens almindelige regler med særligt hensyn til bestemmelserne i forordningen af 5. marts 1845 om grundafstæelser m. m. i anledning af jernbaneanlæg. I tilfælde, hvor ekspropriation af en del af en ejendom måtte medføre, at den tilbageblivende del af ejendommen bliver så lille eller således beskaffen, at den ved vurderingen ikke skønnes hensigtsmæssigt at kunne bevares som selvstændig ejendom, kan ejeren fordre hele ejendommen afstået.

Stk. 2. Ved erstatningens fastsættelse bliver heri at afkorte den forøgelse i værdi, som den tilbageblivende ejendom skønnes at opnå. Som følge heraf kan erstatningen endog ganske bortfalde, når den af vejbestyrelsen påtænkte foranstaltning ved vurderingen findes at ville medføre større fordel for ejeren end det ham ved foranstaltningen påførte tab.

Stk. 3. Såfremt erstatningen fastsættes ved mindelig overenskomst, skal denne indføres i den i § 25 omhandlede protokol, der underskrives af parterne. Udskrift af protokollen skal på forlangende tilstilles vedkommende ejere og brugere. Aftalen skal indeholde oplysninger om ekspropriationens omfang med angivelse af, hvilke matrikelnumre der berøres af denne. Det skal derhos

angives, hvilke indskrænkninger i lodsejers ejendomsret der pålægges, og hvilken aftale der træffes om adgangsforholdene.

Stk. 4. Såfremt mindelig overenskomst om erstatningens størrelse ikke opnås, fastsættes erstatningen af de i §§ 27—30 omhandlede taksationsmyndigheder. I Københavns kommune fastsættes erstatningerne dog af den i Københavns byggelov af 29. marts 1939 omhandlede taksationskommission.

§ 27.

Stk. 1. Taksationskommissionens forretningsområde er amtsråds kredsen med de inden for dennes grænser beliggende købstæder. Ministeren for offentlige arbejder kan dog inden for en amtsråds kreds nedsætte flere taksationskommissioner.

Stk. 2. Taksationskommissionen består af en formand og to medlemmer. Som formand for hver taksationskommission udnævner ministeren for offentlige arbejder efter samråd med justitsministeren en af amtets underretsdommere eller dommerfuldmægtige. I hver amtsråds kreds udpeger amtsrådet og byrådene (herunder Frederiksberg kommunalbestyrelse) for en 8-årig periode et antal personer, som amtmanden optager på en liste over medlemmer af taksationskommissionerne. Amtsrådet udpeger 8 (Københavns amtsråd dog 12) personer, medens hvert byråd udpeger een person for hver påbegyndt 5 000 indbyggere i købstadkommunen, dog højst 4 personer; i valget af de af Bornholms amtsråd udpegede personer deltager alene rådets landbovalgte medlemmer. Amtmanden bestemmer, hvem af de således på listen opførte der skal deltage i taksationskommissionerne vedrørende de enkelte anlæg eller dele deraf.

§ 28.

Stk. 1. Hvis en af parterne er utilfreds med den ansatte erstatning, kan afgørelsen inden for en frist af 14 dage efter, at meddelelse om resultatet af den første taksationsforretning er kommet frem til den pågældende, indankes for en overtaksationskommission.

Stk. 2. Der nedsættes for hele landet 7 overtaksationskommissioner, nemlig 3 for de jydskke amter, 1 for de fynske amter og 3 for de sjællandske, lolland-falsterske og bornholmske amter. Ministeren for offent-

lige arbejder fastsætter kommissionernes nærmere forretningsområder.

Stk. 3. Hver overtaksationskommission består af en formand, der skal opfylde betingelserne for at være landsdommer, og 2 faste medlemmer med suppleanter. Formanden, medlemmerne og suppleanterne beskikkes af ministeren for offentlige arbejder for en 8-årig periode. I hver sag tiltrædes kommissionen desuden af 2 medlemmer, der udpeges af ministeren efter en ligeledes for en 8-årig periode udarbejdet liste, på hvilken der for hver amtsråds kreds inden for overtaksationskommissionens område optages 5 personer efter indstilling af amtsrådet og 1 person for hver købstad (herunder Frederiksberg kommune) inden for området efter indstilling fra vedkommende byråd; i valget af de af Bornholms amtsråd udpegede personer deltager alene rådets landbovalgte medlemmer.

Stk. 4. I tilfælde af, at sagen er påanket af en ejer eller bruger, og den ham tilkommende erstatning ikke er blevet forhøjet ved overtaksation, afholdes de med overtaksationskommissionsforretningen forbundne omkostninger af den pågældende. I alle andre tilfælde udredes omkostningerne af vedkommende vejbestyrelse; i ganske særlige tilfælde, hvor klageren, uanset at erstatningen ikke er blevet forhøjet, dog skønnes at have haft rimelig grund til at bringe sagen for overtaksationskommissionen, kan denne bestemme, at vejbestyrelsen, helt eller delvis, skal udrede omkostningerne. Overtaksationskommissionen kan af klageren kræve deponeret et beløb til bestridelse af omkostningerne. De af overtaksationskommissionen ikendte omkostninger kan inddrives ved udpantning med samme fortrinsret, som tilkommer de på faste ejendomme hvilende kommunale skatter, og i overensstemmelse med de for disses inddrivelse gældende regler.

§ 29.

Stk. 1. Medlemmerne af taksations- og overtaksationskommissionerne skal have behørig indsigt i vurdering af ejendomme. De må ikke være ejere eller brugere af eller være beslægtet eller besvogret så nær som søskendebørn med ejere eller brugere af ejendomme, der berøres af vedkommende foranstaltning, eller i øvrigt være interes-

seret i sådanne ejendomme. De må heller ikke være medlemmer af den kommunalbestyrelse, der har truffet beslutning om ekspropriationen.

Stk. 2. I taksations- og overtaksationskommissionernes møder medvirker uden stemmeret en af vedkommende amtsråd eller, for så vidt det drejer sig om ekspropriation til de af en købstad bestyrede veje, en af vedkommende byråd udpeget landinspektør.

Stk. 3. For så vidt formanden for taksations- eller overtaksationskommissionerne finder det nødvendigt, kan der tilkaldes særlig sagkyndig assistance, f. eks. til vurdering af skovbrug, havebrug, erhvervsvirksomheder og lignende. De pågældende deltager da i forhandlingerne, men har ikke stemmeret.

Stk. 4. Samtlige medlemmer og suppleanter i taksations- og overtaksationskommissionerne afgiver over for ministeren for offentlige arbejder erklæring på ære og samvittighed om at ville røgte deres hverv med streng upartiskhed og opmærksomhed.

Stk. 5. Der ydes medlemmer af taksationskommissioner og overtaksationskommissioner fri befordring og godtgørelse for fraværelse fra hjemstedet i overensstemmelse med tjenestemandslovens regler om vederlag for medlemmer af kommissioner, nævn m. m. samt et honorar pr. mødedag, hvis størrelse fastsættes af ministeren for offentlige arbejder. Desuden tillægges der formændene for taksations- og overtaksationskommissionerne årlige vederlag, der afholdes af statskassen, og hvis størrelse fastsættes på finansloven. Udgifterne til sekretærhjælp for de pågældende kommissioner afholdes ligeledes af statskassen.

Stk. 6. Ministeren for offentlige arbejder fastsætter nærmere regler for beregningen af honorarer til særligt tilkaldte sagkyndige.

§ 30.

Stk. 1. Til taksations- og overtaksationsforretninger vil ejere og brugere være at indkalde efter samme regler som fastsat i § 25.

Stk. 2. Ministeren for offentlige arbejder fastsætter i øvrigt de nærmere regler for taksations- og overtaksationskommissionernes forretningsgang.

Stk. 3. Ved taksations- og overtaksations-

kommissionernes fastsættelse af erstatningerne skal det på samme måde som ved overenskomster om erstatninger iagttages, at den afsagte kendelse indeholder så nøjagtige oplysninger som muligt om ekspropriationernes omfang m. v., jfr. § 26, stk. 3.

§ 31.

Når forholdene taler derfor, kan ministeren for offentlige arbejder efter begæring af en vejbestyrelse tillade, at ekspropriation og taksation i stedet for efter foranstående regler foretages efter reglerne i forordningen af 5. marts 1845, jfr. lov nr. 6 af 10. januar 1928.

Kapitel III.

Overkørsler og overgange.

§ 32.

Stk. 1. Ved nye vejanlæg samt ved ombygning af bestående veje og gader skal det fastsættes, på hvilken måde de ejendomme, hvis adgang til offentlig vej herved afbrydes, skal sættes i forbindelse med det offentlige vejnet. For så vidt vejbestyrelsen ikke skønner det hensigtsmæssigt at give en ejendom direkte adgang til den nye eller ombyggede vejstrækning, påhviler det vejbestyrelsen at sikre ejendommen fornøden forbindelse til offentlig vej. Såfremt sådan forbindelse ikke etableres, tilkommer der ejeren erstatning efter de herom i § 26 givne regler.

Stk. 2. Vejbestyrelsen kan endvidere ved ekspropriation forlange bestående overkørsler eller andre adgange nedlagt eller spærret, selv om vejen eller gaden ikke ombygges.

§ 33.

Stk. 1. Til anlæg af overkørsler eller overgange og til udførelse af tilslutninger for veje og stier udkræves vejbestyrelsens samtykke. I det omfang, det skønnes påkrævet af vejtekniske og færdselsmæssige grunde, kan vejbestyrelsen stille betingelser med hensyn til den nærmere placering og udformning af sådanne anlæg. Der vil således kunne stilles krav med hensyn til adgangsvejes bredde og om tilvejebringelse af oversigt over hjørnearealer, ligesom det ved udstykning kan forlanges, at flere parceller benytter samme adgangsvej. Vejbestyrelsen kan kræve selv at forestå anlægget mod

godtgørelse af de dermed forbundne udgifter.

Stk. 2. Klager over, at en vejbestyrelse har nægtet samtykke til en overkørsel eller anden adgang, kan indbringes for ministeren for offentlige arbejder inden 30 dage efter, at afgørelsen er meddelt klageren. Er vejbestyrelsen et sogneråd, indbringes klagen dog inden samme frist for vedkommende amtsråd.

§ 34.

Stk. 1. Overkørsler og overgange må ikke uden vejbestyrelsens samtykke benyttes til adgang for andre ejendomme end dem, for hvilke de er anlagt. Såfremt overkørsler, der er anlagt alene med henblik på den for jordens landbrugsmæssige drift fornødne færdsel (markoverkørsler), ønskes benyttet til anden færdsel, udkræves vejbestyrelsens samtykke.

Stk. 2. Såfremt en ejendom udstykkes, kan de frastykkede parceller ikke uden vejbestyrelsens samtykke benytte eksisterende overkørsler og overgange.

Stk. 3. Ind- eller udkørsel uden for de godkendte overkørsler og vejtilslutninger er ikke tilladt uden vejbestyrelsens samtykke.

§ 35.

Stk. 1. Til varetagelse af de i denne paragraf og i § 38 omhandlede opgaver nedsættes snarest efter lovens ikrafttræden ved amtmandens foranstaltning i hver amtsråds-kreds med undtagelse af Københavns amtsråds-kreds et udvalg, bestående af amtmanden som formand, 1 af ministeren for offentlige arbejder udpeget medlem, 1 af boligministeren udpeget medlem, 2 af amtsrådet valgte medlemmer og 2 af de inden for amtsråds-kredsen beliggende købstæder valgte medlemmer. I valget af Bornholms amtsråds repræsentanter deltager dog alene amtsråds-rådets landbovalgte medlemmer. Såfremt der ikke mellem de i betragtning kommende købstæder kan opnås enighed om valget af disses repræsentanter i udvalget, sker valget af en valgforsamling, hvortil hvert i betragtning kommende byråd udpeger 1 repræsentant.

Stk. 2. For Københavns amtsråds-kreds nedsættes på samme måde et udvalg, bestående af amtmanden som formand, 1 af ministeren for offentlige arbejder udpeget medlem, 1 af boligministeren udpeget med-

lem samt 4 af Københavns amtsråd udpegede medlemmer.

Stk. 3. Disse udvalg gennemgår samtlige hovedlandeveje og landeveje samt de biveje, der skønnes af særlig betydning for den gennemgående færdsel, og fremsætter efter forhandling med vedkommende amtsråd, kommunalbestyrelse og eventuelle byudviklingsudvalg inden et af ministeren for offentlige arbejder fastsat tidspunkt indstilling til denne om, hvilke varige begrænsninger der skal gælde for de enkelte vejstrækninger med hensyn til tilslutning af nye veje og stier, anlæg af nye overkørsler og overgange — i almindelighed bortset fra markoverkørsler — samt med hensyn til adgangen til vejen i øvrigt.

Stk. 4. Ved bedømmelsen heraf skal på den ene side tages hensyn til, at vejen fortsat kan tjene som en i sikkerhedsmæssig og trafikale henseende tilfredsstillende færdsels-åre, og på den anden side til den allerede skete bebyggelse langs vejen samt til foreliggende byplandispositioner. Til brug for udvalgenes arbejde udfærdiger ministeren for offentlige arbejder en almindelig vejledning.

Stk. 5. Såfremt ministeren for offentlige arbejder kan tiltræde indstillingen, udsteder han bekendtgørelse herom som nærmere angivet i § 36. Adgang til vejen vil herefter kun kunne tilstedes i det af bekendtgørelsen følgende omfang, dog at ministeren efter indstilling af vejbestyrelsen i særlige tilfælde kan tillade undtagelser herfra.

Stk. 6. Hvis der mellem udvalget og en kommunalbestyrelse er uenighed om indstillingen, kan ministeren for offentlige arbejder dog først godkende denne efter forhandling med boligministeren.

Stk. 7. Ministeren for offentlige arbejder kan i særlige tilfælde efter forhandling med boligministeren og med vejnetets tilslutning træffe bestemmelse som angivet i stk. 3 med hensyn til vejstrækninger, som ikke er foreslået af udvalget, eller skærpe de af udvalget foreslåede bestemmelser.

Stk. 8. Udgifterne ved udvalgenes virksomhed afholdes af ministeriet for offentlige arbejder. Der ydes medlemmerne af udvalgene fri befordring samt diæter og godtgørelse for fraværelse fra hjemsted i overensstemmelse med tjenestemandslovens regler om vederlag for medlemmer af kommissioner, nævn m. m.

§ 36.

Stk. 1. Om de i medfør af § 35, jfr. § 38, truffne bestemmelser sker ved ministeren for offentlige arbejders foranstaltning bekendtgørelse ved indrykning i Statstidende. Vejbestyrelsen underretter ved anbefalet brev ejere og brugere af de til vejstrækningerne stødende ejendomme om bekendtgørelsen. Underretning sendes endvidere til vedkommende bygningsmyndighed samt til matrikelmyndighederne.

Stk. 2. De i overensstemmelse med foranstående fastslåede bestemmelser skal respekteres ikke alene af ejendommenes ejere og brugere, men også af panthavere og andre indehavere af rettigheder over ejendommene, uanset hvornår sådanne rettigheder er stiftet.

Stk. 3. Beslutninger, der er truffet i medfør af §§ 32 og 35, og som går ud på, at ingen adgang vil kunne tillades på den pågældende vejstrækning, bliver ved vejbestyrelsens foranstaltning at notere i tingbogen for de til vejen stødende ejendomme. Noteringen er fritaget for tinglysningsgebyrer og andre afgifter til det offentlige.

§ 37.

Stk. 1. Når ejeren af et areal som følge af en i medfør af §§ 35 eller 38 truffen beslutning afskæres fra en efter ejendommens beliggenhed og øvrige beskaffenhed økonomisk rimelig og forsvarlig udnyttelse af arealet, svarende til den af de omliggende, til vejen stødende arealer faktisk stedfindende udnyttelse, kan han inden 3 måneder efter, at han har fået skriftlig meddelelse om beslutningen, begære arealet overtaget af vejbestyrelsen mod erstatning, medmindre vejbestyrelsen kan anvise anden fornøden adgang til dette.

Stk. 2. Såfremt vejbestyrelsen finder et i medfør af stk. 1 fremsat krav berettiget, vil der ved vejbestyrelsens foranstaltning være at udarbejde forslag til tilvejebringelse af anden passende adgang til arealet eller at fremsætte tilbud om erstatning for arealets overtagelse.

Stk. 3. Finder vejbestyrelsen kravet uberettiget, eller opnås der ikke mellem vejbestyrelsen og lodsejeren enighed om de foreslåede ændrede adgangsforhold eller om det tilbudte erstatningsbeløb, henvises sagen til de i kapitel II omhandlede taksationsmyndigheder.

Stk. 4. Taksationsmyndighederne afgør, om ejerens i henhold til stk. 1 fremsatte krav må anses for berettiget, og i bekræftende fald, om det af vejbestyrelsen eventuelt fremsatte forslag til ændrede adgangsforhold er tilfredsstillende. Er dette ikke tilfældet, fastsætter kommissionen i overensstemmelse med reglerne i § 26 erstatning for arealets overtagelse.

Stk. 5. De udgifter, der vil være at afholde i henhold til stk. 1—4, påhviler vedkommende vejbestyrelse. Dog afholder vejfondens 85 pct. af udgifterne.

§ 38.

Stk. 1. Hvis forholdene, efter at de i § 35 omhandlede udvalg har afsluttet deres gennemgang af de i amtsråds kredsen beliggende veje, gør det ønskeligt at inddrage andre vejstrækninger under de i henhold til § 35 fastsatte bestemmelser eller helt eller delvis at ophæve sådanne bestemmelser, kan udvalget til enhver tid efter anmodning fra ministeren for offentlige arbejder eller efter indstilling af en vej- eller kommunalbestyrelse tage spørgsmålet op til behandling i overensstemmelse med foranstående regler.

§ 39.

Stk. 1. Det påhviler matrikelmyndighederne, herunder praktiserende landinspektører, ved forefaldende udstykning og bygningsmyndighederne ved udfærdigelsen af byggetilladelser at påse, at reglerne i dette kapitel eller bestemmelser, som er truffet i medfør heraf, iagttages.

Stk. 2. Indtil der er truffet endelig bestemmelse angående de i § 35 omhandlede varige begrænsninger med hensyn til tilslutning af nye veje og overkørsler m. v., kan approbation på frastykning af parceller ud til en hovedlandevej eller landevej, til hvilken parcellerne skal have direkte adgang, eller om optagelse på matrikelkortet af ny vej i tilslutning til en hovedlandevej eller landevej kun ske med tilslutning af vedkommende vejbestyrelse.

Stk. 3. Vejbestyrelsen kan dog kun modsætte sig den ønskede udstykning for et tidsrum af eet år, hvilken frist dog med tilslutning af det for vedkommende amtsråds kreds i henhold til § 35 nedsatte udvalg kan forlænges med indtil eet år.

Kapitel IV.

Byggelinier.

§ 40.

Stk. 1. Når vedkommende vejbestyrelse af færdselshensyn finder, at der bør sikres en offentlig vej mulighed for udvidelse til større bredde, eller at færdselens tarv i øvrigt gør det fornødent, kan den beslutte, at fremtidig bebyggelse ved vejen, hvad enten bebyggelsen sker på en hidtil ubebygget del af en grund, ved ombygning af en bestående bygning eller i stedet for nedbrændte eller nedrevne bygninger, skal holdes bag ved byggelinier, der forløber på begge sider af vejen, og hvis indbyrdes afstand ikke overstiger 40 m ved hovedlandeveje og landeveje og 30 m ved andre offentlige veje. Dog kan ministeren for offentlige arbejder i særlige tilfælde tillade, at afstanden mellem byggelinierne ved hovedlandeveje, landeveje samt biveje i købstæderne, København og Frederiksberg forøges indtil 50 m, ligesom amtsrådene i særlige tilfælde kan tillade, at afstanden mellem byggelinierne ved sognekommunale biveje forøges indtil 50 m. Byggelinierne fastlægges normalt i forhold til vejens midtlinie. Hvad der i henhold til foranstående gælder om bygninger, gælder også om sportspladser, kirkegårde, tankanlæg og andre anlæg af blivende art.

Stk. 2. Såfremt det af hensyn til sikring af fri oversigt ved vejkryds måtte være ønskeligt at fastlægge en anden beliggenhed af byggelinien end den i stk. 1 angivne, kan vejbestyrelsen træffe bestemmelse herom.

Stk. 3. Når en grunds grænselinier mod vej skærer hinanden under en vinkel, der er mindre end 135 grader, skal det således fremkommende hjørne afskæres med en linie, der danner lige store vinkler med de to vejlinier. Hjørneafskæringen skal have en længde af mindst 5 m, der i områder med ældre, tæt bebyggelse kan nedsættes til 3 m.

Stk. 4. Anvendelsen af de anførte mindste afstande for bebyggelsen forudsætter, at bygningen opføres med sin jordlinie i fremtidig vejhøjde. Er dette ikke tilfældet, skal bygningen rykkes så meget længere tilbage, som svarer til 1,5 gange højdeforskellen, foruden den fornødne bredde til passage foran bygningen mindst 1 m.

§ 41.

Stk. 1. Til sikring af gennemførelsen af nye eller større forlægninger af bestående offentlige veje, der er optaget på den i § 21 omhandlede vejplan, og til sikring af fri oversigt ved sådanne veje, kan vedkommende vejbestyrelse træffe bestemmelse om, at bebyggelse og de i § 40 i øvrigt omhandlede anlæg af blivende art skal holdes bag byggelinier, der angives på en af vejbestyrelsen udarbejdet plan. Vejbestyrelsen kan tillige træffe bestemmelse om vejens tilslutning til andre veje samt om, i hvilket omfang der fra de tilstødende arealer vil blive direkte adgang til vejen.

Stk. 2. Med tilslutning af ministeren for offentlige arbejder, for sognekommunale biveje dog med tilslutning af vedkommende amtsråd, kan vejbestyrelsen endvidere træffe bestemmelse som i stk. 1 angivet til sikring af mindre forlægninger og udretninger af bestående veje samt til sikring af regulering af vejkryds.

Stk. 3. Forinden en i henhold til stk. 1 truffen beslutning bekendtgøres efter reglerne i § 44, skal vejbestyrelsen have forhandlet med samtlige de af forslaget berørte kommuner. Opnås der ikke enighed med disse om forslaget, forelægges sagen til afgørelse for ministeren for offentlige arbejder, eller for så vidt et forslag til sikring af en sognekommunal bivej alene berører sognekommuner i en enkelt amtsrådsreds, for vedkommende amtsråd. Medfører beslutningen ændringer i by- eller markplandispositioner, der er godkendt af boligministeren, kan forslaget dog ikke gennemføres, medmindre denne samtykker deri.

§ 42.

Efter begæring af en vejbestyrelse, som er i færd med at udarbejde bestemmelser til sikring af en offentlig vej i henhold til § 41, kan ministeren for offentlige arbejder nedlægge forbud imod, at en ejendom, der kan ventes berørt af bestemmelserne, anvendes på en måde, der må antages at komme i strid med disse bestemmelser. Sådant forbud kan kun nedlægges for et tidsrum af eet år og kan ikke uden vejnævnets samtykke nedlægges mere end een gang.

§ 43.

Vejbestyrelsens beslutninger i medfør af §§ 40 og 41 kan i løbet af 30 dage efter den dag, da de er offentligt bekendtgjort i overensstemmelse med § 44, indankes for ministeren for offentlige arbejder, såfremt beslutningen er truffet af et amtsråd, et byråd, Københavns magistrat eller af Frederiksberg kommunalbestyrelse. For andre kommuners vedkommende sker påanke inden for samme frist til amtsrådet, hvis afgørelse inden 30 dage kan indbringes for ministeren. Den pågældende fritages dog ikke ved sådan klage for foreløbig at efterkomme den indankede beslutning.

§ 44.

Stk. 1. Om beslutninger, truffet i medfør af §§ 40—41, skal der ske offentlig bekendtgørelse på den i kommunen brugelige måde, ligesom vejbestyrelsen så vidt muligt bør sende meddelelse om bekendtgørelsen i anbefalet brev til de af bekendtgørelsen direkte berørte grundejere, hvis adkomst fremgår af tingbogen. I de i § 41 omhandlede tilfælde fremlægges den af vejbestyrelsen udarbejdede plan på kommunekontoret. Underretning sendes endvidere til vedkommende bygningsmyndighed samt til matrikelmyndighederne.

Stk. 2. De i overensstemmelse med foranstående fastslåede bestemmelser skal respekteres ikke alene af ejendommenes ejere og brugere, men også af panthavere og andre indehavere af rettigheder over ejendomme, uanset hvornår sådanne rettigheder over ejendommene er erhvervet.

Stk. 3. Når de i § 43 fastsatte frister for indankning af de i §§ 40 og 41 omhandlede beslutninger for højere myndighed er udløbet, og afgørelse af klagerne er truffet, sker der på vejbestyrelsens foranledning notering i tingbogen om, at der er truffet bestemmelse om byggelinie, idet det herved angives, hvorvidt beslutningen er truffet i medfør af § 40 eller § 41.

Stk. 4. Vejbestyrelsen skal på ejerens anmodning oplyse denne om byggeliniernes beliggenhed på hans ejendom. Forinden byggearbejder iværksættes enten på et til en offentlig vej stødende areal, hvorpå der er noteret bestemmelser i henhold til § 40, eller på et matrikelnummer, hvorpå der er noteret bestemmelser i henhold til § 41, er

bygherren pligtig til hos vejbestyrelsen at indhente oplysning om, hvorvidt arbejdets udførelse vil komme i strid med den trufne byggeliniebestemmelse.

Stk. 5. Det påhviler bygningsmyndighederne at påse, at der ikke udstedes byggetilladelse i strid med bestemmelser, truffet i medfør af §§ 40 og 41.

Stk. 6. Udstykningssager, der i henhold til § 8 i lov nr. 290 af 31. marts 1949 om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme forelægges vedkommende kommunalråd til erklæring, skal indeholde oplysning om, hvorvidt der på den pågældende samlede faste ejendom hviler bestemmelser, truffet i medfør af § 41, og hvorvidt de parceller, der ønskes fraskilt, er berørt af byggebestemmelser i medfør af § 40. Såfremt dette er tilfældet, og bestemmelserne er pålagt af en anden myndighed end kommunalrådet, skal der endvidere vedlægges en erklæring fra denne myndighed.

§ 45.

Stk. 1. Vedkommende amtsråd kan ophæve eller tillade afgivelse fra bestemmelser, truffet i medfør af §§ 40 og 41 om byggelinier ved de af rådet bestyrede hovedlandeveje og landeveje. Tilsvarende beføjelse har amtsrådet med hensyn til byggeliniebestemmelser for sognekommunale biveje i amtsråds kredsen, for så vidt vedkommende kommunalbestyrelse i det enkelte tilfælde kan tiltræde, at bestemmelsen ophæves eller fraviges. Samtykke fra ministeren for offentlige arbejder udkræves dog til fravigelse fra eller ophævelse af bestemmelser, der er truffet i henhold til dennes godkendelse.

Stk. 2. Ministeren for offentlige arbejder kan ophæve bestemmelser, truffet i medfør af §§ 40 og 41 om byggelinier ved købstadkommunale hovedlandeveje og landeveje samt ved sådanne veje i Københavns og Frederiksberg kommuner. Ministeren kan derhos i særlige tilfælde tillade, at disse bestemmelser fraviges. Ministeren kan bemyndige vejbestyrelserne til helt eller delvis og efter omstændighederne under nærmere fastsatte forudsætninger at udøve den ham tilkommende beføjelse til at tillade fravigelse fra de nævnte bestemmelser, dog i alle tilfælde med rekurs til ministeren.

Stk. 3. Vedkommende vejbestyrelse kan ophæve eller tillade fravigelse fra bestem-

melser, truffet i medfør af §§ 40 og 41, om byggelinier ved de af samme bestyrede biveje i købstæderne, København og Frederiksberg. Samtykke fra ministeren for offentlige arbejder udkræves dog til fravigelse fra eller ophævelse af bestemmelser, der er truffet i henhold til dennes godkendelse.

§ 46.

Såfremt bestemmelser, truffet i medfør af §§ 40 og 41, bevirker, at ejeren af et areal efter taksationsmyndighedernes skøn afskæres fra en efter ejendommens beliggenhed og øvrige beskaffenhed økonomisk rimelig og forsvarlig udnyttelse af arealet, svarende til den af andre tilstødende eller omliggende arealer faktisk stedfindende udnyttelse, kan ejeren begære arealet overtaget af vejbestyrelsen mod erstatning. Sådant begæring skal fremsættes inden 3 måneder efter det tidspunkt, hvor de i § 43 omhandlede klagefrister er udløbet, eller, hvis klage er indgivet, inden 3 måneder efter, at endelig afgørelse af klagen er meddelt klageren.

Kapitel V.

Offentlige stier.

§ 47.

Stk. 1. Ved offentlige stier forstås i denne lov de stier, der er optaget på stifortegnelserne for vedkommende kommuner.

Stk. 2. De i dette kapitel omhandlede stier omfatter alene stier, der ikke udgør en del af de i kapitel I omhandlede offentlige veje.

§ 48.

Stk. 1. Amtsrådene, byrådene samt Københavns magistrat og Frederiksberg kommunalbestyrelse er berettigede til inden for vedkommende kommunes område at overtage bestående stier som offentlige samt at anlægge nye offentlige stier.

Stk. 2. Kommunalbestyrelserne i de til amtsråds kredsene hørende kommuner er med amtsrådets samtykke berettiget til inden for vedkommende kommunes område at overtage bestående stier som offentlige samt at anlægge nye offentlige stier.

§ 49.

Stk. 1. Vejbestyrelserne udfærdiger, hver inden for deres område, en fortegnelse over de stier, der fremtidig skal være offentlige.

Stk. 2. I de til amtsråds kredsene hørende kommuner fremlægges den i stk. 1 omhandlede fortegnelse efter forudgående bekendtgørelse på den på ethvert sted brugelige måde til almindeligt eftersyn i 4 uger i den pågældende kommune og i sådanne tilgrænsende kommuner, i hvilke stien fortsætter eller for hvilke den skønnes at have interesse, og indsendes derefter til amtsrådet, ledsaget såvel af de bemærkninger, der fra beboernes side måtte være fremkommet, som af de pågældende kommunalbestyrelseres erklæring. Amtsrådet bestemmer herefter, hvilke stier der fremtidig skal henhøre under den pågældende kommunes bestyrelse.

Stk. 3. Når det i medfør af foranstående er fastsat, hvilke stier der fremtidig skal være offentlige, sker der herom bekendtgørelse i de mest udbredte lokale dagblade.

Stk. 4. Hvert 5. år foretages på tilsvarende måde en revision af stifortegnelserne, idet dog fremlæggelse af sognekommunale fortegnelser i tilstødende kommuner kun er nødvendig, når stien agtes nedlagt som offentlig. Om de ændringer i stifortegnelserne, der finder sted inden for fortegnelsernes 5-årige gyldighedsperiode, sker der offentlig bekendtgørelse i overensstemmelse med reglerne i stk. 3. De sognekommunale stifortegnelser kan kun ændres med amtsrådets samtykke.

Stk. 5. Med hensyn til den fremtidige benyttelse af de til de nedlagte offentlige stier hørende jordarealer finder reglerne i § 20 tilsvarende anvendelse, for så vidt jordarealerne ejes af vedkommende vejbestyrelse.

§ 50.

Stk. 1. Reglerne i kapitel II finder tilsvarende anvendelse ved ekspropriation til anlæg eller udvidelse af offentlige stier. Vejbestyrelsen kan endvidere bestemme, at arealer, som hører til bestående stier, der har været til brug for flere særskilt matrikulerede og i særligt eje værende ejendomme, skal overtages af vejbestyrelsen, jfr. § 26.

Stk. 2. Under iagttagelse af reglerne i § 49 kan vejbestyrelsen beslutte, at bestående stier, hvis jordarealer ikke erhverves af vejbestyrelsen i medfør af stk. 1, skal optages som offentlige for et tidsrum af indtil 5 år ad gangen. Fastsættelsen af den vedkommende ejer eller bruger i denne anled-

ning eventuelt tilkommende erstatning foretages, såfremt mindelig overenskomst ikke opnås, af de i kapitel II omhandlede takstationsmyndigheder. Er den pågældende sti før ikrafttrædelse af loven af 4. juli 1850 angående gangstier i offentligt øjemed udlagt som kirke- eller skolesti, eller er den fra alderstid blevet benyttet af alle og enhver, ydes der dog ingen erstatning.

§ 51.

Med hensyn til vedligeholdelsen af de offentlige stier finder reglerne i §§ 17—19 om vedligeholdelsen af de offentlige veje tilsvarende anvendelse.

Kapitel VI.

Forskellige bestemmelser.

§ 52.

Stk. 1. Ingen må på det til vejen hørende areal foretage nogen forandring uden vejbestyrelsens samtykke. Sådant samtykke udkræves også til anbringelse på vejarealet af faste genstande, skilte eller lignende, der på de af amtsrådene bestyrede hovedlandeveje og landeveje ej heller uden vejbestyrelsens samtykke må anbringes således, at de rager ind over vejens areal, medens i øvrigt bestemmelserne i bygningslovgivningen finder anvendelse. Karnapper, åbne altaner, udbuede vinduer og lignende bygningsdele, der er hævet 2,8 m over vejen, kan dog uden amtsrådets samtykke anbringes ud over fortove langs hovedlandeveje og landeveje, men ikke ud over kørebane eller cykelsti. Det samme gælder porte, døre, skodder og vinduer, der er indrettet til at åbnes udad, for så vidt deres underkant holdes i en højde af mindst 2,2 m over vejen. Såfremt en virksomhed foretager reparation af køretøjer, rengøring, påfyldning af brændstof og lignende på en sådan måde, at køretøjerne herunder holder på vejen, er vejbestyrelsens samtykke ligeledes nødvendig til denne benyttelse af vejarealet. Der må ikke graves eller pløjes så nær ved vejens areal, at dette beskadiges. Uden vejbestyrelsens samtykke må der ikke foretages udgravning eller opfyldning nærmere vejens areal end 3 m, og gravens eller opfyldningens skråning mod vejen må højst have et anlæg på 1 : 1,5. Såfremt jordbundens art nødvendiggør det af hensyn til vejens

stabilitet, kan vejbestyrelsen fastsætte en større afstand fra vejen, hvori udgravning eller opfyldning med nævnte anlæg må påbegyndes.

Stk. 2. Det er forbudt at lede spildevand ud på veje eller til disses grøfter eller ledninger. Anden tilledning af vand må kun finde sted med vejbestyrelsens samtykke.

Stk. 3. Inden for 10 meters afstand fra vejskel må der uden for bebyggelse ikke i vintertiden anbringes genstande, der kan foranledige snesamlinger på vejen.

§ 53.

Stk. 1. Vejbestyrelserne bestemmer, på hvilke strækninger og i hvilket omfang der vil være at træffe foranstaltninger mod glat føre på de offentlige vejes kørebaneer.

Stk. 2. Ministeren for offentlige arbejder kan i et cirkulære udfærdige vejledende bestemmelser herom.

§ 54.

Såfremt nogen på offentlig vej henkaster eller efterlader affald eller genstande, der kan være til ulempe for færdselen, er vejbestyrelsen berettiget til for den pågældendes regning at lade det således henkastede eller efterladte fjerne.

§ 55.

Ministeren for offentlige arbejder udfærdiger almindelige regler for indretning af vejbelysning og for anbringelse af master og barduner til telegraf- og telefonledninger samt andre elektriske ledninger på veje, der er åbne for almindelig færdsel.

§ 56.

Stk. 1. For benyttelse af særligt indrettede offentlige parkeringspladser og -anlæg for motorkøretøjer kan vejbestyrelsen lade opkræve en afgift til dækning af udgifterne ved indretningen og driften, herunder ved udøvelsen af tilsyn med de parkerede motorkøretøjer.

Stk. 2. I øvrigt kan vejbestyrelsen i samråd med vedkommende politimyndighed bestemme, at der på steder, hvor en begrænsning af adgangen til at parkere motorkøretøjer er ønskelig, opkræves en parkeringsafgift, der kan sættes i forhold til det tidsrum, i hvilket motorkøretøjerne holdes parkeret.

Stk. 3. Vejbestyrelsens beslutninger i medfør af stk. 2 kan inden 30 dage efter, at de er offentligt bekendtgjort, indankes for ministeren for offentlige arbejder.

Stk. 4. De parkeringsafgifter, der i medfør af denne paragraf indgår til vejbestyrelserne, vil være at føre til indtægt for vejvæsenets kasse.

§ 57.

Stk. 1. Arbejder på ledninger i eller over offentlige veje udføres og bekostes af vedkommende ledningsejer, medmindre der ved kendelse af en landvæsenskommission eller særlig overenskomst mellem ledningsejeren og den pågældende vejbestyrelse er truffet anden ordning. Vejbestyrelsen kan dog forlange selv at lade de til vejenes istandsættelse fornødne arbejder udføre på ledningsejerenes bekostning.

Stk. 2. Projekter til lægning af nye eller ændringer i bestående underjordiske ledninger samt til anbringelse eller flytning af stangrækker, lysstandere og lignende skal forinden arbejdets påbegyndelse godkendes af den pågældende vejbestyrelse. Til anbringelse eller flytning af stangrækker, lysstandere og lignende på hovedlandeveje udkræves godkendelse af ministeren for offentlige arbejder efter forhandling med vedkommende vejbestyrelse. Dog skal ledningsejeren uden særlig tilladelse være berettiget til at lade udføre uopsættelige reparationsarbejder, når der snarest herefter sker anmeldelse derom til vejbestyrelsen.

§ 58.

Stk. 1. Overtrædelse af de i medfør af §§ 24, 33, 34, 35, 38, 40, 41, 42, 52, 56 og 57 truffede beslutninger straffes med bøder.

Stk. 2. Endvidere er grundejeren pligtig efter vedkommende vejbestyrelses forlangende at omgøre den ved overtrædelsen skabte retsstridige tilstand. Ministeren for offentlige arbejder kan dog under særlige omstændigheder, efter indhentet erklæring fra vejbestyrelsen, gøre undtagelser herfra.

Stk. 3. Til gennemførelse af beslutninger, truffet i henhold til kapitel II, III, IV og VI, kan vejbestyrelsen forlange politiets bistand.

Stk. 4. Sager angående overtrædelse af de i medfør af kapitel III, IV og VI truffede beslutninger behandles som politisager.

§ 59.

Denne lov gælder ikke for Færøerne og Grønland. Loven træder i kraft den

, og ministeren for offentlige arbejder giver de nærmere regler for lovens gennemførelse. Samtidig med nærværende lovs ikrafttræden ophæves forordning af 13. december 1793 om vejvæsenet i Danmark, plakat af 6. august 1800 om godtgørelse for grunde til landeveje, plakat af 9. april 1804 om taksation af grunde til landeveje, forordning af 29. september 1841 angående vejarbejdet og vejdufternes fordeling m. m., plakat af 4. juni 1845 angående vejmaterialers afgivelse til bivejenes istandsættelse og vedligeholdelse, plakat af 4. juni 1845 om vejbøder, plakat af 24. marts 1847 angående nogle nærmere bestemmelser om retsbetjentes betaling i anledning af licitations- og taksationsforretninger med hensyn til visse vejarbejder, lov af 4. juli 1850 angående gangstier i offentligt øjemed og lov af 20. august 1853 angående forpligtelse til jords afgivelse til offentlige biveje, alt i det omfang, disse bestemmelser ikke tidligere er ophævet. Endvidere ophæves §§ 3 og 4 i lov af 6. april 1850 angående afgang af hartkorn for grundstykker samt lov af 21. juni 1867 om bestyrelsen af vejvæsenet m. m. i det omfang, denne lov ikke allerede tidligere er ophævet. Yderligere ophæves lov nr. 275 af 28. november 1928 om fastsættelse af byggelinier ved gader og veje samt § 7 i lov nr. 28 af 1. februar 1930 om sikring af færdselen ved vejkrydsninger samt krydsninger mellem veje og jernbaner m. m. Endvidere bortfalder den ministeren for offentlige arbejder i henhold til § 4 i lov nr. 85 af 31. marts 1926 samt § 23 i lovbekendtgørelse nr. 328 af 6. juli 1950 om købstadkommunernes styrelse, jfr. bekendtgørelse nr. 505 af 4. december 1942, tilkommende bemyndigelse til efter indstilling af vedkommende kommunalbestyrelse i gade- og vejvedtægter for købstæderne, Frederiksberg kommune og de sønderjydske flækker at fastfæste bestemmelser om taksation, svarende til grundsætningerne i § 10 i lov af 14. december 1857 om gader, veje og vandløb i København med senere ændringer. Ligeledes bortfalder den amtsrådene ved lov nr. 90 af 23. marts 1932 givne bemyndigelse til efter indstilling af vedkommende sogneråd

i gade- og vejvedtægter for landkommuner med bymæssig bebyggelse at stadfæste bestemmelser om ekspropriation og taksation, svarende til grundsætningerne i den fornævnte lov af 14. december 1857 med senere ændringer. Samtidig med nærværende lovs ikrafttræden bortfalder de i medfør af de fornævnte love stadfæstede bestemmelser om taksation i gade- og vejvedtægter for købstæder, Frederiksberg kommune og de sønderjydske flækker, ligesom bestemmelser om ekspropriation og taksation i gade- og vejvedtægter for landkommuner med bymæssig bebyggelse bortfalder. Ministeren for offentlige arbejder bemyndiges til efter indhentet erklæring fra vedkommende kommunalbestyrelse at opheve bestemmelser om ekspropriation i gade- og vejvedtægter for købstæder, Frederiksberg kommune og de sønderjydske flækker. De i lovgivningen opretholdt regler om landeveje bliver fremtidig at anvende med hensyn til hovedlandeveje og landeveje.

§ 60.

Indtil der i overensstemmelse med reglerne i §§ 8 og 49 er sket meddelelse om,

hvilke veje og stier der fremtidig skal være hovedlandeveje, landeveje, biveje og offentlige stier, forbliver de nuværende fortegnelser over landeveje og landevejsgader samt fortegnelser over biveje i sognekommunerne og regulativer over offentlige gangstier i sognekommunerne, købstadskommunerne og Frederiksberg kommune i kraft, dog således, at de i nærværende lov indeholdte bestemmelser finder anvendelse på de i nævnte fortegnelse og regulativer optagne landeveje, sognekommunale biveje og gangstier i sognekommunerne, købstadskommunerne og Frederiksberg kommune. I denne forbindelse henregnes de hidtidige landevejsgader under landevejene med bibeholdelse af de hidtil gældende regler vedrørende fordelingen mellem vedkommende amtskommune eller købstadskommune af udgifterne til landevejenes vedligeholdelse m. v. Fra lovens ikrafttræden og indtil den i § 8 omhandlede meddelelse om, hvilke veje og gader der fremtidig bliver biveje i købstæderne, Københavns og Frederiksberg kommuner, kommer de for disse kommuner fastsatte regler om biveje til anvendelse også på de hidtidige biveje.

Bemærkninger til lovforslaget.

Foranstående lovforslag er udarbejdet på grundlag af det udkast til lov om bestyrelsen af offentlige veje (i det følgende kaldt udkastet), som indeholdes i betænkning om de offentlige veje (i det følgende kaldt betænkningen), afgivet den 16. september 1954 af det af ministeriet for offentlige arbejder den 15. marts 1951 nedsatte vejlovsudvalg (i det følgende kaldt vejlovsudvalget af 1951).

Som anført i indledningen i vejlovsudvalgets betænkning blev der allerede i 1933 nedsat et udvalg til revision af vejlovgivningen. På grundlag af en betænkning fra dette udvalg gennemførtes en ny snekastningslov. Udvalget afgav imidlertid ikke nogen betænkning om revisionen af vejlovgivningen i øvrigt.

I 1940 nedsatte ministeriet et nyt udvalg med den opgave at forberede en omorganisation af landets vejvæsen, trafikministeriets vejudvalg af 1940. Dette udvalg afgav i 1941 en betænkning, indeholdende udkast til 4 lovforslag, nemlig forslag til lov om oprettelse af et vejdepartement og et vejråd m. v., forslag til lov om vejvæsenet, forslag til lov

om ændring af motorafgiftsloven m. v. samt forslag til ændring af snekastningsloven. Med disse udkast som grundlag fremsatte ministeren for offentlige arbejder i efteråret 1942 på rigsdagen 4 lovforslag, der imidlertid ikke nåede at blive færdigbehandlet, inden begivenhederne den 29. august 1943 indtraf, og de pågældende lovforslag er ikke senere blevet genfremsat.

Efter krigens ophør er flere af de i lovforslagene omhandlede emner blevet behandlet i forskellige kommissionsbetænkninger, bl. a. i den af forvaltningskommissionen af 1946 afgivne 4. betænkning af 1949, den af færdselslovudvalget afgivne betænkning af juni 1954 og landsbyggeudvalgets betænkning af 9. december 1955. På grundlag af den nævnte betænkning fra forvaltningskommissionen blev der ved normeringsloven for 1949—50 oprettet et vejdirektorat under ministeriet for offentlige arbejder. Det tidligere forslag om oprettelse af et vejdepartement m. v. var dermed uden aktualitet.

Spørgsmålet om en ændring af motorafgiftsloven udgik til særlig behandling i motorafgiftskommissio-

F. t. l. om bestyrelsen af de offentlige veje.

nen, og på grundlag af dennes betænkning, I. del, finansiering af vejjudgifter, afgivet den 21. maj 1954, fremsætter ministeren for offentlige arbejder samtidig hermed forslag til lov om tilskud til de offentlige veje.

Den 15. marts 1951 nedsatte ministeriet for offentlige arbejder som nævnt vejlovsudvalget af 1951. Dette udvalg fik til hovedopgave under hensyn til den siden 1942 stedfundne udvikling af foretage en teknisk gennemgang af det i 1942 fremsatte forslag til lov om vejvæsenet (i det følgende kaldt 1942-forslaget), der findes aftrykt som bilag 4 til betænkningen. Om dette forslags behandling på rigsdagen henvises til rigsdagstidende 1942—43, tillæg A., sp. 2885 og 4925, folketinget sp. 497, 814, 868, 894, 907, 1485, 1513 og 1536, samt tillæg B., sp. 889. Spørgsmålet om en eventuel revision af snekastningsloven (lov nr. 158 af 13. april 1938) og af krydsningsloven (lov nr. 28 af 1. februar 1930) blev imidlertid holdt uden for udvalgets kommissorium, ligesom udvalget med hensyn til de i 1942-forslaget indeholdte administrative bestemmelser principielt skulle indskrænke sig til at foretage sådanne rettelser, som var en følge af stedfundne ændringer i retstilstanden og senere kommissionsbehandlinger, navnlig i forvaltningskommissionen af 1946 (jfr. dennes 4. betænkning). De pågældende administrative bestemmelser indeholdes i kap. I i udkastet.

Ministeriet for offentlige arbejder har efter afgivelsen af betænkningen indhentet erklæringer over denne fra amtsrådsforeningen, købstadsforeningen, de samvirkende sognerådsforeninger og foreningen „Bymæssige kommuner“, og ministeriet har, som det vil fremgå af bemærkningerne nedenfor til de enkelte paragraffer, i vidt omfang taget hensyn til disse erklæringer. Medens udkastet som betegnelse for samtlige de til amtsrådskredsene hørende kommuner anvendte terminologien „sognekommuner“, har man efter henstilling fra foreningen „Bymæssige kommuner“ i stedet anvendt udtrykket „kommuner“, ligesom man har ændret ordet „sogneråd“ til „kommunalbestyrelse“. Af praktiske hensyn har man derimod bibeholdt udtrykket „sognekommunale biveje“ som betegnelse også for de i bymæssige bebyggelser værende biveje på samme måde, som udtrykket „købstadkommunale biveje“ anvendes som betegnelse også for de i København og Frederiksberg kommuner beliggende biveje.

Ministeriet har i øvrigt i det væsentlige kunnet tiltræde indholdet i udkastet. I kap. I er der dog foretaget forskellige ændringer navnlig for at bringe udkastet i overensstemmelse med forslaget til lov om tilskud til de offentlige veje. Enkelte af bestem-

melserne i det i motorafgiftskommissionens betænkning, I. del, indeholdte udkast til forslag til lov om motorafgifternes anvendelse, nemlig § 11 om nedsættelse af et vejnavn og § 15 om visse bivejes overgang til landeveje, er indarbejdet i nærværende forslag.

Da udkastet er ledsaget af udførlige bemærkninger, har man i øvrigt ment i vidt omfang at kunne henviser til disse, således at man i nedenstående bemærkninger i det store og hele kun redegør for de ændringer, der er foretaget i forhold til udkastet.

Man henleder opmærksomheden på, at der er sket enkelte forskydninger i paragraffølgen, således at lovforslagets §§ 1—3 svarer til udkastets §§ 1—3, lovforslagets § 4 svarer til udkastets § 5, stk. 3, lovforslagets §§ 5—9 svarer til udkastets §§ 4—8, og lovforslagets §§ 10—60 svarer til udkastets §§ 10—60.

I det følgende er udkastets paragraftal anført i parentes, hvor det ikke stemmer med forslagens.

Til § 1.

Bestemmelsen er uændret i forhold til § 1 i udkastet. På grund af ændringen i paragraffølgen er paragrafhenviisningen dog ændret.

Til § 2.

Bestemmelsen er ligegyldende med udkastets § 2.

Til § 3.

Bestemmelsen svarer til § 3 i udkastet.

Der foreslås dog indført en ny kategori af landeveje, landeveje af 3. klasse, der også omfatter visse af de veje, der efter udkastet skulle henføres til landeveje af 2. klasse. Dette er i overensstemmelse med motorafgiftskommissionens forslag om, at visse biveje kan overgå til landeveje mod, at den tidligere vejbestyrelse betaler en større eller mindre del af amtskommunens egenudgift ved vejens fremtidige vedligeholdelse, jfr. § 15 i udkast til forslag til lov om motorafgifternes anvendelse i motorafgiftskommissionens betænkning, I. del, finansiering af vejjudgifter. Den nævnte bestemmelse i det af motorafgiftskommissionen udarbejdede lovudkast foreslås i øvrigt i sin helhed overført til nærværende lovforslag, jfr. forslagens §§ 9 og 13.

Til § 4 (§ 5, stk. 3).

Bestemmelsen er ligegyldende med § 5, stk. 3, i udkastet.

Til § 5 (§ 4).

Bestemmelsen svarer til § 4 i udkastet og til § 6 i det i 1942 fremsatte lovforslag om oprettelse af et vejdepartement m. v.; efter dette lovforslag

skulle vejnævnet bestå af 9 medlemmer. Forvaltningskommissionen af 1946 foreslog i sin 4. betænkning en noget ændret sammensætning af vejnævnet og siden har motorafgiftskommissionen i § 11 i sit udkast til forslag til lov om motorafgifternes anvendelse (jfr. kommissionens betænkning, I. del, finansiering af vejjudgifter) foreslået nedsat et vejnævn på 14 medlemmer. Da nævnets opgaver efter nærværende lov og det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om tilskud til offentlige veje er beslægtede, har man ment kun at burde nedsætte eet nævn, og bestemmelsen i § 11 i motorafgiftskommissionens nævnte lovudkast er derfor ikke optaget i lovforslaget om tilskud til de offentlige veje.

Nævnet foreslås sammensat som angivet i motorafgiftskommissionens betænkning I, idet man dog under hensyn til arten af en del af de opgaver, der er henlagt til nævnet, har foreslået indsat en repræsentant for boligministeriet.

De spørgsmål, der skal behandles af nævnet, er i det store og hele de samme som efter motorafgiftskommissionens fornævnte lovudkast, 1942-forslaget og udkastet.

Vejnævnet skal således i henhold til § 7 i nærværende forslag afgive indstilling til ministeren om klassificeringen af hovedlandevejene og landevejene og i henhold til § 9 om forandring af klassificeringen af de i vejregisteret opførte veje og om ændringer af bestyrelsesforholdet for hovedlandeveje og landeveje.

Fremdeles skal vejnævnet i medfør af § 13 i mangel af mindelig overenskomst fastsætte de økonomiske vilkår for overgangen af en offentlig vejs bestyrelse fra en kommune til en anden. Ministeren skal endvidere indhente vejnævnets tilslutning, forinden han i medfør af §§ 17—18 pålægger en vejbestyrelse at udføre de i de nævnte paragraffer nærmere omtalte vejarbejder. Hvis der ikke opnås enighed mellem ministeren og et amtsråd om optagelse af en sognekommunal bivej på vejplanen, eller hvis ministeren og en vejbestyrelse ikke kan blive enige om omfanget af de forslag og overslag, som skal udarbejdes efter § 21, stk. 2, skal ministeren i henhold til § 21 forhandle med vejnævnet, inden han træffer den endelige afgørelse.

Vejnævnets tilslutning skal dernæst i henhold til § 35 indhentes, hvis ministeren ønsker at træffe bestemmelse om begrænsning med hensyn til adgangsf forholdene på vejstrækninger, som ikke foreslås af de i samme paragraf omhandlede udvalg.

I henhold til forslaget til lov om tilskud til de offentlige veje § 7, jfr. § 8, indhentes udtalelse fra vejnævnet i særlige spørgsmål vedrørende vejfondstilkud, se nærmere herom bemærkningerne til denne

lov, ligesom nævnet afgiver indstilling i de i § 11 i nævnte lovforslag omhandlede overgangsspørgsmål ved lovens ikrafttræden.

I øvrigt skal nævnet på begæring af ministeren afgive udtalelser i sager, som denne forelægger nævnet, ligesom nævnet i øvrigt af egen drift for ministeren kan forelægge spørgsmål af betydning for vejvæsenet.

Udgifterne i forbindelse med vejnævnet foreslås afholdt af den i lovforslaget om tilskud til de offentlige veje omhandlede vejfond, jfr. § 7, stk. 2, i det pågældende lovforslag.

Til § 6 (§ 5).

Bestemmelsen svarer til § 5 i udkastet, som i realiteten var overensstemmende med § 4 i 1942-forslaget, hvorefter hovedlandevejene og landevejene i købstædernes bebyggede områder skulle administreres af byrådene og her uden for af amtsrådene.

Forvaltningskommissionen af 1946, der kritisk har gennemgået de administrative bestemmelser i 1942-forslaget, har ikke haft noget at bemærke til denne bestemmelse.

Amtsrådsforeningen har derimod kritiseret forslaget og udtalt, at foreningen ubetinget må fastholde, at amtskommunernes stilling ikke bør forringes på dette punkt. I denne forbindelse er det anført, at betydelige strækninger af tidligere landeveje i byernes ubebyggede områder allerede er overgået til byrådenes bestyrelse. Amtsrådsforeningen henstiller endvidere, at samtlige hovedlandeveje og landeveje på købstadgrund fremtidig underlægges byrådenes administration.

Købstadsforeningen har på sin side ikke haft noget at bemærke til den i udkastet foreslåede afgrænsning mellem byernes og amternes administration af hovedlandevejene og landevejene.

Foreningen „Bymæssige kommuner“ foreslår, at der i loven skaffes nogen mulighed for, at bymæssige kommuner, der efter deres størrelse og struktur må sidestilles med købstæderne, og som råder over den fornødne kvalificerede tekniske medhjælp, efter derom fremsat anmodning og efter forhandling med vedkommende amtsråd helt eller for visse vejes vedkommende kan få overladt bestyrelsen af hovedlandevejene og landevejene i de pågældende kommuner, eventuelt på nærmere fastsatte vilkår.

Under hensyn til de forskellige synspunkter, der således gøres gældende af de 3 kommunegrupper, foreslås det, at den nuværende tilstand med hensyn til hovedlandevejenes og landevejenes bestyrelse opretholdes, indtil der i de enkelte tilfælde i kraft af reglerne i nærværende forslags §§ 9 og 13 måtte blive truffet bestemmelse om ændring heri.

Til § 7 (§ 6).

Bestemmelsen svarer til § 6 i udkastet og til § 5 i 1942-forslaget. Medens § 8 i 1942-forslaget (§ 9 i udkastet) forudsatte, at vejnævnet traf den endelige afgørelse i tilfælde af uenighed mellem ministeren for offentlige arbejder og vejbestyrelsen om klassificeringen af vejene, må det anses for en nødvendig følge af det i forslaget til lov om tilskud til offentlige veje fastlagte refusionssystem med særlige refusionssatser for hovedlandeveje og landeveje, at ministeren må have den endelige afgørelse med hensyn til dette spørgsmål. Bestemmelsen i forslaget er ændret i overensstemmelse hermed, men det fastslås udtrykkeligt, at ministeren, inden endelige afgørelse træffes, skal indhente en erklæring fra vejnævnet.

Til § 8 (§ 7.)

Bestemmelsen er enslydende med § 7 i udkastet.

Til § 9 (§ 8).

Bestemmelsen i stk. 1 svarer til § 7 i 1942-forslaget og til § 8 i udkastet. I stk. 1 er indarbejdet bestemmelsen om ændring i bestyrelsesforholdene for hovedlandeveje og landeveje, hvilken bestemmelse fandtes i udkastets § 6, stk. 2, men findes naturligt at høre sammen med bestemmelsen om omklassificering af veje. Af tilsvarende grunde som anført i bemærkningerne til § 7 foreslås det, at den endelige afgørelse med hensyn til vejenes klassificering og med hensyn til bestyrelsesforholdet for hovedlandevejene og landevejene træffes af ministeren efter indstilling fra vejnævnet.

Stk. 2 er en ny bestemmelse, som er nødvendiggjort ved indførelsen af den i § 3 omhandlede nye kategori af veje, landeveje af 3. klasse, der som anført i denne paragraf kun omfatter biveje, der overgår til en amtskommunes bestyrelse, og som har væsentlig færdselsmæssig betydning uden for den pågældende kommune uden dog at kunne henregnes til hovedlandeveje eller landeveje af 1. eller 2. klasse. Bestemmelsen i stk. 2 er i overensstemmelse med § 15, stk. 1, 1. punktum i. f., samt § 15, stk. 2, i udkast til lov om motorafgifternes anvendelse i motorafgiftskommissionens betænkning, I. del, finansiering af vejjudgifter, hvortil der henvises. Om vejfondstilskud til sådanne vejes udbygning henvises til bestemmelserne i § 7, stk. 3, litra b, i forslaget til lov om tilskud til de offentlige veje.

Til § 10.

Bestemmelsen er i det væsentlige enslydende med § 10 i udkastet. Bestemmelsen er dog udvidet til også at omfatte forbindelsesveje og forpladser til lufthavne, da man har ment, at sådanne vejarealer

ligesom de tilsvarende veje ved jernbanestationer og færgesteder i de fleste tilfælde i trafikal henseende må sidestilles med offentlige veje, og at ministeren for offentlige arbejder derfor også bør have adgang til at henføre dem til en af de i § 3 omhandlede kategorier af offentlige veje.

Til §§ 11 og 12.

Bestemmelserne er ligelydende med §§ 11 og 12 i udkastet.

Til § 13.

Bestemmelsen i stk. 1 er uændret i forhold til § 13 i udkastet bortset fra ændrede paragrafhenvísninger.

Bestemmelsen i stk. 2 er derimod ny. Den skyldes indførelsen af den i § 3 omhandlede nye kategori af veje, landeveje af 3. klasse, der alene omfatter tidligere biveje. Bestemmelsen svarer til § 15, stk. 1, sidste punktum, i udkast til lov om motorafgifternes anvendelse i motorafgiftskommissionens betænkning, I. del, finansiering af vejjudgifter, hvortil der henvises.

Til § 14.

Bestemmelsen er kun på enkelte punkter ændret i forhold til § 14 i udkastet. Da nærværende forslag i modsætning til udkastet ikke forudsætter gennemført en almindelig omklassificering af biveje til landeveje straks ved lovens ikrafttræden, jfr. bemærkningerne til § 6, er der ikke anledning til at lade udarbejdelsen af bivejfortegnelserne afvente hovedlandevejenes og landevejenes klassificering. Som følge af den skete ændring i paragraffølgen er der endvidere foretaget en ændring af paragrafhenvísningerne, og efter henstilling fra foreningen „Bymæssige kommuner“ er der foretaget visse terminologiske ændringer.

Til § 15.

Bestemmelsen er bortset fra visse terminologiske ændringer, der er foretaget efter henstilling af foreningen „Bymæssige kommuner“, kun på et enkelt punkt ændret i forhold til § 15 i udkastet, idet 3. punktum i stk. 3 i udkastet er udgået. Ændringen skyldes et af amtsvejsinspektorens fremsat ønske om, at almene veje kan omlægges, selv om ikke alle de berørte lodsejere er enige deri. I stk. 1, linie 4 f. o., i udkastet var der indløbet en trykfejl, idet der stod „tvivler“ i stedet for „hviler“.

Til § 16.

Bestemmelsen, der svarer til § 16 i udkastet, er ligesom forslaget § 14 ændret således i forhold til udkastet, at udarbejdelsen af vejfortegnelserne ikke behøver at afvente hovedlandevejenes og landevejenes

nes klassificering. Herudover er en paragrafhenvi-
ning ændret på grund af den ændrede paragraffølge.

Til § 17.

Bestemmelsen svarer til § 17 i udkastet og er på
visse punkter ændret i forhold til dette. Der er så-
ledes i stk. 3 foretaget den ændring, at det nu ud-
trykkeligt angives, at bestemmelsen kun omfatter
anlægsarbejder. I stk. 4 er det dernæst udtrykkeligt
fastslået, at ministeren kan pålægge vejbestyrelsen
at udføre sådanne anlæg, som kan blive nødvendige
som følge af internationale forpligtelser. Herved er
bl. a. tænkt på den internationale protokol af 16.
september 1950 om det internationale hovedvejs-
net og på aftaler med vore nabolande.

Der forelås endvidere indsat et nyt stk. 7 om
fortovsanlæg langs de af amtsrådene bestyrede
hovedlandeveje og landeveje gennem byer og be-
byggelser. Som fremhævet af foreningen „Bymæs-
sige kommuner“ har de nævnte hovedlandevejs-
og landevejsstrækninger en betydelig interesse ikke
alene for vejbestyrelsen, men også for den kom-
mune, på hvis grund de pågældende vejstrækninger
er beliggende. Amtsrådene har derfor også hidtil
i adskillige tilfælde optaget forhandling med den på-
gældende kommunalbestyrelse, når der var tale om
anlæg af eller ombygning af fortove gennem be-
byggelser, og udgifterne er ikke sjældent blevet
afholdt enten af de tilstødende grundejere eller af
den lokale kommune, ligesom man undertiden har
pålignet udgifterne til fortovsanlægget på de til-
stødende grundens ejere i overensstemmelse med be-
stemmelserne i en lokal vejvedtægt. I nogle tilfælde
har det imidlertid vist sig vanskeligt at gennemføre
de pågældende anlæg, dels fordi der i almindelighed
ikke findes nogen hjemmel til at pålægge hverken
lodsejere eller vedkommende kommune bidrag til
disse udgifter, svarende til de lokale beboeres sær-
lige interesse i fortovet, dels fordi hjemmelen til at
gennemføre vedtægtsbestemmelser som de nævnte
betvivles. Ønskeligheden af, at der indføres dertil
sigtende bestemmelser, er tiltrådt af vejlovsudvalget
af 1951 og af amtsvejsinspektørforeningen, og mini-
steriet kan slutte sig hertil, ikke mindst ud fra hen-
synet til færdselssikkerheden. Da fortovsanlæg
langs de pågældende hovedlandevejs- og landevejs-
strækninger som nævnt i det hele har en betydelig
interesse for de lokale kommuner langs vejene,
foreslås det udtrykkeligt foreskrevet, at amtsrådet
skal forhandle med kommunalbestyrelsen des-
angående. Forslaget går i øvrigt ud på, at amts-
rådet kan bestemme, at udgifterne ved tilvejebrin-
gelse af en tidssvarende belægning af eller kant-
begrænsning for fortove — men endvidere ikke ved

arealerhvervelser, ledningsarbejder eller lignende —
helt eller delvis skal betaales af grundejerne, over-
ensstemmende med reglerne i den lokale vejved-
tægt om istandsættelse af overtagne eller nye veje
m. m. Bidrag bør naturligvis ikke pålignes, såfremt
der i henhold til kap. III er truffet bestemmelse
om, at der ingen adgang skal være til den pågæl-
dende vejstrækning fra de tilstødende ejendomme,
da lodsejerne i så fald ingen særlig fordel har af
fortovsanlægget. Findes der ikke vejvedtægt for det
pågældende område, bør vejbestyrelsen ikke af den
grund stilles ringere, hvorfor det foreslås, at amts-
rådet da kan kræve, at den pågældende kommune
helt eller delvis afholder de udgifter, som ellers
kunne være pålignet lodsejerne. Når arbejdet er
udført, må det påhvile amtsrådet at afholde de
med vedligeholdelsen forbundne udgifter.

Til § 18.

Bestemmelsen svarer til § 18 i udkastet.

Efter henstilling fra amtsvejsinspektørforeningen
er der i stk. 5, 1. punktum, foretaget den ændring,
at det nu udtrykkeligt fastslås, at bestemmelsen
kun vedrører anlægsarbejdet. I øvrigt er der kun
foretaget mindre terminologiske ændringer efter
henstilling fra foreningen „Bymæssige kommuner“.

Til §§ 19 og 20.

Bestemmelserne er uændrede i forhold til §§ 19
og 20 i udkastet. I § 20 er dog ændret en paragraf-
henvielse på grund af den skete ændring i para-
graffølgen.

Til § 21.

Bestemmelsen svarer til § 21 i udkastet, men er
på visse punkter ændret i forhold til dette.

Udkastet forudsatte, at tvistigheder mellem mini-
steren og et amtsråd om optagelse af en sognekommunal
bivej på vejplanen eller om omfanget af de
overslag m. v., som skal udarbejdes i henhold til
stk. 2, skulle forelægges vejnævnet til afgørelse.
Da ministeren imidlertid i henhold til § 9 får den
endelige afgørelse med hensyn til vejenes klassi-
ficering, og da det er ministeren og ikke vejnævnet,
der har ansvaret for vejplanens udarbejdelse, fore-
slås bestemmelsen ændret derhen, at det også i
dette tilfælde bliver ministeren, der træffer den
endelige afgørelse efter indhentet erklæring fra vej-
nævnet.

I stk. 3 er der efter henstilling fra amtsrådsfor-
eningen og foreningen „Bymæssige kommuner“
foretaget den ændring, at vejreglerne bliver vej-
ledende og ikke bindende ved arbejder på offent-
lige veje.

Til § 22.

Bestemmelsen er uændret i forhold til § 22 i udkastet.

Til § 23.

I forhold til § 23 i udkastet er der efter henstilling fra amtsrådsforeningen foretaget den ændring, at der bliver givet udtrykkelig hjemmel til pålæg af rådighedsindskrænkninger på de til offentlige veje stødende arealer for at beskytte vejens arealer, f. eks. mod afgravninger på naboarealerne.

Amtsrådsforeningen har endvidere henledt opmærksomheden på, at det må anses for ønskeligt, at der skabes hjemmel til ekspropriation til andre vejvæsensformål end vejanlæg. Da udkastet giver hjemmel til ekspropriation til „anlæg eller udvidelse af offentlige veje med tilbehør“, foreligger der imidlertid allerede efter udkastet hjemmel til ekspropriation til andre vejvæsensformål end vejanlæg. Såvel i selve § 23 i udkastet som i bemærkningerne til denne paragraf er der foretaget en opregning af eksempler på, hvad der skal forstås ved tilbehør til vejene. Som angivet i bemærkningerne i udkastet er denne eksemplifikation imidlertid ikke udtømmende.

Til §§ 24—34.

Bestemmelserne er ligelydende med udkastets §§ 24—34.

Til § 35.

Bestemmelsen svarer til § 35 i udkastet. Efter henstilling fra amtsrådsforeningen er der dog foretaget den ændring, at udvalgene under deres arbejde ikke alene skal forhandle med kommunalbestyrelserne i købstæderne, sognekommunerne og de bymæssige bebyggelser, men også med amtsrådene, uanset amtsrådenes repræsentation i udvalgene. Efter henstilling fra foreningen „Bymæssige kommuner“ er der endvidere foretaget visse terminologiske ændringer i stk. 2.

Til § 36.

Bestemmelsen svarer til § 36 i udkastet. I stk. 1 er foretaget den ændring, at underretning om de i medfør af § 35 truffene beslutninger skal sendes bygningsmyndighederne og matrikelmyndighederne. Ændringen skyldes det praktiske hensyn, at disse myndigheder i henhold til § 39 skal påse, at de pågældende bestemmelser overholdes.

Til §§ 37—39.

Bestemmelserne er ligelydende med udkastets §§ 37—39.

Til § 40.

Bestemmelsen svarer til § 40 i udkastet. Efter henstilling fra amtsrådsforeningen er der indsat et

nyt stk. 2 angående sikring af fri oversigt over hjørnearealer ved byggelinier. Herved undgås for disse byggelinier den mere komplicerede fremgangsmåde, som er forudsat i § 41 i udkastet. Ændringen medfører, at vejbestyrelserne kan pålægge byggelinier af den omhandlede art uden at være bundet af de i stk. 1 angivne maksimale indbyrdes afstande mellem byggelinierne.

Som følge af indføjelser af det nye stk. 2 er udkastets stk. 2 og 3 ændret til stk. 3 og 4.

Foreningen „Bymæssige kommuner“ har ønsket, at bestemmelsen i stk. 3 (stk. 2 i udkastet) affattes i overensstemmelse med reglerne i bygningslovgivningen. Bestemmelsen er derfor ændret i lighed med bestemmelsen i § 19 i kommissionsforslaget til en landsbygelov.

Til § 41.

Bestemmelsen svarer til § 41 i udkastet. I stk. 2 in fine er ordene „og fri oversigt ved“ udgået som følge af indsættelsen af det nye stk. 2 i § 40.

Til § 42.

Bestemmelsen er ligelydende med udkastets § 42.

Til § 43.

Bestemmelsen svarer til § 43 i udkastet. Efter henstilling fra amtsvejsinspektørforeningen er fristen for indbringelse af klager over beslutninger om byggelinier ændret fra 6 uger til 30 dage.

Til § 44.

Bestemmelsen svarer til § 44 i udkastet. I stk. 1 er foretaget den ændring, at underretning om byggeliniepålæg skal sendes bygningsmyndighederne og matrikelmyndighederne. Ændringen skyldes det praktiske hensyn, at disse myndigheder i henhold til stk. 5 og 6 skal påse, at byggeliniepålagene overholdes.

Til § 45.

Bestemmelsen svarer til § 45 i udkastet. Stk. 1 er efter henstilling fra amtsvejsinspektørforeningen ændret således, at der til fravigelse af byggeliniebestemmelserne for sognekommunale biveje udkræves samtykke fra vedkommende kommunalbestyrelse.

Til §§ 46—48.

Bestemmelserne er ligelydende med §§ 46—48 i udkastet.

Til § 49.

Bestemmelsen svarer til § 49 i udkastet. I stk. 2 og stk. 4 er der efter henstilling fra amtsrådsforeningen og foreningen „Bymæssige kommuner“ foretaget den ændring, at fremlæggelse og genfremlæggelse af stifortegnelse kun skal ske i sådanne

tilgrænsende kommuner, for hvilke fortegnelsen skønnes at have interesse, eller hvori stierne fortsætter.

Til §§ 50—51.

Bestemmelsen er ligelydende med §§ 50—51 i udkastet.

Til § 52.

Bestemmelsen svarer til § 52 i udkastet. I stk. 1 er foretaget forskellige ændringer for at bringe forslaget i nærmere overensstemmelse med bygningslovgivningen. Det foreslås bl. a., at bestemmelsen om, at faste genstande, herunder bygningsdele, ikke uden vejbestyrelsens samtykke må rage ind over vejarealet, begrænses til at omfatte de af amtsrådene bestyrede hovedlandeveje og landeveje, medens bygningslovgivningens bestemmelser finder anvendelse på sådanne forhold ved biveje og de af købstadkommunerne administrerede hovedlandeveje og landeveje. For så vidt angår anbringelse af karnapper, altaner og lignende bygningsdele, der rager ud over fortovene langs de af amtsrådene bestyrede hovedlandeveje og landeveje, foreslås det, at amtsrådets samtykke ikke er nødvendigt, for så vidt de pågældende bygningsdele er hævet mere end 2,8 m over vejen. På tilsvarende måde foreslås det, at porte, skodder og vinduer, der kan åbnes udad, uden amtsrådets samtykke vil kunne anbringes over fortovsarealer, for så vidt underkanten af vinduerne m. m. er mindst 2,2 m over vejarealet. Bestemmelserne udelukker ikke, at der i visse tilfælde udkræves tilladelse fra bygningsmyndighederne til anbringelse af bygningsdele og vinduer m. m. Bestemmelserne forudsætter i øvrigt, at bygninger m. m. på arealer, sikret ved byggeliniebestemmelser i henhold til § 40 eller 41, ikke ombygges i strid med byggelinierne. For de af amtsrådene bestyrede veje kommer de nævnte undtagelsesbestemmelser i § 52 ikke til anvendelse, for så vidt de pågældende bygningsdele og vinduer m. m. anbringes eller åbnes ud over cykelsti eller kørebane, og vejbestyrelsens samtykke udkræves derfor i disse tilfælde til anbringelse af bygningsdelene m. m. I henhold til færdselslovens § 42, stk. 5, kan køretøjer med en højde på indtil 360 cm nemlig uden særlig tilladelse befare offentlige veje, og det forudsættes, at visse vejforbindelser af international betydning skal kunne åbnes for køretøjer med 380 cm højde.

Efter henstilling fra amtsrådsforeningen er der dernæst i slutningen af stk. 1 indføjret en bestemmelse, der sikrer vejen i de tilfælde, hvor man ikke inden påbegyndelsen af en udgravning i nærheden

af vejen kender jordbundsforholdenes karakter. Bestemmelsen vil også medføre, at vejbestyrelsen i tilfælde af udgravning kan undlade at anbringe sikkerhedsrækværk.

I stk. 2 er der efter forslag fra amtsvejinspektørforeningen foretaget den ændring, at spildevand ikke uden vejbestyrelsens samtykke kan ledes ud i vejens ledninger.

Efter henstilling fra amtsrådsforeningen er der endvidere som nyt stk. 3 indføjret en bestemmelse om, at der ikke i vintertiden må anbringes genstande, der kan foranledige snesamlinger på vejen. Der tænkes her navnlig på roekuler, hvis anbringelse i nærheden af vejen ved vintertid kan være til stor gene for vejbestyrelserne.

Til § 53.

Bestemmelsen svarer til § 53 i udkastet.

Udtrykket „foretage grusning i glat føre“ er ændret til „træffe foranstaltninger mod glat føre“, da der også findes andre midler mod glat føre end grus.

Såvel de samvirkende sognerådsforeninger som foreningen „Bymæssige kommuner“ har givet udtryk for nogen betænkelighed ved bestemmelsen i § 53, idet de befrygter en udvidelse af kommunernes ansvar med hensyn til grusning. Da domstolene imidlertid som anført i bemærkningerne i princippet ikke synes utilbøjelige til at vurdere, om grusning er foretaget i forsvarligt omfang, har ministeriet alligevel ligesom vejlovsudvalget fundet det rigtigst, at det pågældende spørgsmål reguleres ved lovbestemmelse.

Til §§ 54—53.

Bestemmelserne er ligelydende med §§ 54—59 i udkastet.

Til § 59.

Bestemmelsen er ligelydende med § 59 i udkastet, bortset fra en mindre, redaktionel ændring, idet udkastets almindeligt holdte bestemmelse om ophævelse af alle bestemmelser i den øvrige lovgivning, som strider mod de i nærværende lovforslag indeholdte bestemmelser, er udgået. Det kunne nemlig befrygtes, at den pågældende bestemmelse medfører, at der tillægges udkastets bestemmelser en videregående rækkevidde end tilsigtet.

Til § 60.

Bestemmelsen er uændret i forhold til udkastets § 60. Dog er henvisningen til § 7 på grund af den skete ændring i paragraffølgen ændret til § 8.